

TERMICKÉ ZHODNOCOVANIE ODPADU V SPOLOČNOSTI VAS ŽILINA – MOJŠOVA LÚČKA

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(číslo 5972/2010-3.4/ml) vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Veterinárna asanačná spoločnosť, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

31 587 666

3. Sídlo

Mojšova Lúčka, 011 76 ŽILINA

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina – Mojšova Lúčka

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je energetické zhodnocovanie odpadov kategórie ostatné ich spaľovaním s cieľom následnej výroby elektrickej energie a tepla.

Navrhované zariadenie bude pri inštalácii spaľovacej technológie na princípe

- pevného spaľovacieho roštu disponovať spracovateľskou kapacitou cca 80.000 t/rok odpadov,
- dvoch rotačných spaľovacích pecí bude schopné spracovať 60.000 t/rok odpadu.

Termickým spracovaním komunálneho a iného ostatného odpadu zo záujmovej oblasti s rádiusom cca 20 km sa výrazne redukuje objem a hmotnosť odpadov určených na likvidáciu skládkovaním, čím dôjde k úspore limitovaných skládkových kapacít v dotknutom regióne (aj s ohľadom na plánované ukončenie činnosti na skládke v Považskom Chlmci), a súčasne bude využívaný energetický potenciál spracovávaného odpadu.

Pre využitie energetického potenciálu spracovávaného odpadu sú navrhované 3 scenáre:

1. výlučne výroba elektrickej energie (pre pokrytie nárokov navrhovateľa a vyvedenie do distribučnej siete)
2. výroba elektrickej energie (pre pokrytie nárokov navrhovateľa a vyvedenie do distribučnej siete) a výroba tepla pre pokrytie nárokov navrhovateľa
3. výroba elektrickej energie (pre pokrytie nárokov navrhovateľa a vyvedenie do distribučnej siete) a výroba tepla pre pokrytie nárokov navrhovateľa a aj ďalších záujemcov

3. Užívateľ

Veterinárna asanačná spoločnosť, s.r.o., Mojšova Lúčka, 011 76 ŽILINA

4. Umiestnenie

Kraj: Žilinský
Okres: Žilina
Obec: Žilina
Katastrálne územie: Mojšova Lúčka
Parcelné číslo: 554/1, 554/5, 556/1, 556/2 a 556/37

Uvedené parcely, vo vlastníctve navrhovateľa, sú evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy a nádvoría a ostatné plochy mimo zastavané územie obce, a sú súčasťou výrobného areálu navrhovateľa.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaná doba začatia výstavby: 1Q/2012
Predpokladaná doba ukončenia výstavby: 4Q/2013
Predpokladaná doba skončenia prevádzky: 12/2038

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Posudzované zariadenie je navrhované ako samostatná jednotka, inštalovaná na voľných plochách v jestvujúcom areáli navrhovateľa (spoločnosť Veterinárna asanačná spoločnosť, s.r.o. /ďalej len „VAS“/), začlenená do jestvujúcich väzieb technologického procesu v súčasnosti navrhovateľom vykonávanej činnosti /odstraňovanie odpadov živočíšneho pôvodu a výroba mäsokostnej múčky a živočíšneho tuku/.

Stavebné riešenie

Z hľadiska stavebného sú všetky varianty navrhovanej činnosti rozčlenené na rovnaké logické stavebné a montážne celky, ktorých prevedenie bude prispôbené požiadavkám inštalovanej technológie.

- SO 01 Príprava terénu a preložky
- SO 02 Vnútrozávodné komunikácie a spevnené plochy
- SO 03 Konečná úprava terénu
- SO 04 Oplotenie
- SO 05 Vonkajšie osvetlenie
- SO 06 Silnoprúdové rozvody
- SO 07 Slaboprúdové rozvody
- SO 08 Uzemnenie
- SO 09 Kanalizácia
- SO 10 Pitný vodovod
- SO 11 Požiarny vodovod
- SO 12 Potrubné mosty
- SO 13 Komín
- SO 14 Hlavný výrobný blok:
  - Zásobník odpadu
  - Budova kotolne
  - Odškvarovanie
  - Čistenie spalín
  - Chemická úprava vody
  - Strojovňa turbogenerátora
  - Rozvodňa
  - Trafostanica
  - Strojovňa čerpadiel chladiacej vody

SO 15 Vápenné a popolčkové hospodárstvo

SO 16 Základy pre vzduchový kondenzátor

Technologické a technické riešenie navrhovanej činnosti

Variantnosť predkladaných riešení navrhovanej činnosti sa z hľadiska technologického a technického riešenia prejavuje výlučne v technologickom uzle spaľovania odpadu a odoberania tepla zo vzniknutých spalín.

V oboch variantoch bude navrhované zariadenie obsahovať nasledujúce prevádzkové súbory:

PS 01 Kotolňa (variant č.1)/Spaľovňa (variant č.2/3)

PS 02 Napájanie kotlov (variant č.1)/ Systém napájacej vody (variant č.2/3)

PS 03 Vnútorne spojovacie potrubia

PS 04 Vonkajšie spojovacie potrubia

PS 05 Rozvod zemného plynu

PS 06 Kompresory prístrojového vzduchu

PS 07 Čistenie spalín a vápenné hospodárstvo

PS 08 Chemická úprava vody

PS 09 Strojovňa turbogenerátora

PS 10 Chladiaci okruh kondenzátora

PS 11 Elektrotechnické zariadenia

PS 12 Vonkajšia kabeláž a vyvedenie elektrického výkonu

PS 13 Systém kontroly a riadenia

Stručný opis technologického procesu

Spaľovanie odpadu Odpad dovezený do spaľovne bude ukladáný do zásobníka odpadu – betónového bunkra, z ktorého bude do spaľovacieho zariadenia transportovaný pomocou žeriavového drapáka.

Variant č. 1 – spaľovanie odpadu prostredníctvom roštového kotla

Drapákom podávaný odpad sa cez násypku zosunie na podávací stôl, ktorým bude dávkovaný na vratisuvný rošt spaľovacieho kotla. Vrstva spaľovaného odpadu bude pre dobré vyhorenie rozrušovaná pomocou prehrabávacích roštov so spätným (vratným) posunom spaľovaného odpadu (uvažovaný typ Martin – hydraulicky poháňaný, vratisuvný, dvojsekciový s podávacím stolom s účinnou plochou roštu cca 30 m² a s menovitým výkonom spaľovania odpadu 10 t.hod⁻¹). Sklon roštu bude cca 26° smerom k výsypke škvary, pričom pohyb spaľovaného odpadu na rošte bude riadený podľa zloženia odpadov tak, aby sa zabezpečilo požadované vyhorenie odpadu. Pre dobrú oxidáciu spaľovaného odpadu bude pod rošt privádzaný primárny spaľovací vzduch s reguláciou prívodu. Ako primárny spaľovací vzduch bude slúžiť vzdušnica odsatá z priestoru pod stropom objektu zásobníka odpadu a tiež vzdušnica vznikajúca v jestvujúcom technologickom procese. Ako sekundárny spaľovací vzduch bude slúžiť vzdušnica odsatá z priestoru nad kotlom.

Pre nábeh, stabilizáciu horenia a pre dosiahnutie požadovaných teplôt spalín (min. 850°C za posledným prívodom vzduchu po dobu min. 2 sekúnd) bude v podporných horákoch použitý zemný plyn.

Pre obmedzenie tvorby emisií dusíka pri spaľovaní odpadu bude kotol vybavený De NOx systémom, založeným na princípe selektívnej nekatalytickej redukcie oxidov dusíka (SNCR) vstrekaním amoniakálnej vody (25%-ný NH₃) do spaľovacej komory kotla v mieste horenia v pásme teplôt 850 – 1 000°C.

Tuhé znečisťujúce látky, odlúčené zo spalín v jednotlivých ťahoch kotla, budú zavedené do výsypky škvary /vyhorených zvyškov odpadu/ kotla. Vynášač škvary z výsypky kotla bude vybavený vodným /alternatívne suchým/ uzáverom. Konštrukčné riešenie vynášača bude zabezpečovať vysoké vychladenie škvary, čo zamedzí šíreniu tepla a zápachu zo škvary do priestorov spaľovne. Vodný uzáver vynášača súčasne zamedzí vniknutiu tzv. „falošného“ vzduchu do kotla. Škvára dopravená vynášačom do zásobníka škváry bude drapákovým

žeriavom nakladaná do násypky odškvárovacieho zariadenia a bude z nej odseparovaný feromagnetický materiál.

Predmetný prevádzkový súbor PS1 Kotolňa sa bude v prípade tohto variantu členiť nasledovne:

- DPS 01.1 Kotol s príslušenstvom
- DPS 01.2 Zavážací systém a rošt
- DPS 01.3 Hydraulická čerpacia stanica
- DPS 01.4 Systém spaľovacieho, tesniaceho a chladiaceho vzduchu
- DPS 01.5 Technológia SNCR s príslušenstvom
- DPS 01.6 Dávkovanie chemikálií
- DPS 01.7 Odškvarovací systém

Variant č. 2 – spaľovanie odpadu prostredníctvom rotačných

Odpad bude pomocou drapákového žeriavu podávaný na podávací rošt, ktorý bude dávkovať odpad do rotačnej spaľovacej komory. V nej sa bude odpad rotačným pohybom pomaly axiálne pohybovať dopredu (v smere sklonu komory), pričom premiešavanie masu odpadu homogenizuje a súčasne zabezpečuje prístup vzduchu pre jeho oxidáciu. Prevádzková teplota v spaľovacej komore sa bude pohybovať od 800 do 1300 °C.

Spaliny vzniknuté v rotačnej (primárnej) spaľovacej komore budú dopaľované v sekundárnej (pevnnej, nepohyblivej) dopaľovacej komore, z ktorej budú vyhorené spaliny vedené do kotla na odpadné teplo (tepelného výmenníka), kde prebehne prenos tepla zo spalín do vody v tlakovom systéme kotla (výroba pary).

Systém dodávky spaľovacieho vzduchu bude delený na dodávku primárneho a sekundárneho vzduchu, pričom primárny spaľovací vzduch bude opäť odsávaný z priestoru pod stropom objektu zásobníka odpadu a tiež v jestvujúcom technologickom procese, sekundárny spaľovací vzduch bude odsávaný z priestorov spaľovne nad spaľovacími pecami. Podporné horáky na zemný plyn budú nainštalované v primárnej aj sekundárnej spaľovacej komore.

Tuhé znečisťujúce látky, odlúčené zo spalín v jednotlivých ťahoch kotla budú zavedené do výsypky škvary rotačnej komory. Vynášač škvary bude opäť vybavený vodným /alternatívne suchým/ uzáverom. Rovnako budú škvára následne dopravená do zásobníka škvary a odtiaľ drapákovým do násypky odškvárovacieho zariadenia a zbavená feromagnetického materiálu.

Pre obmedzenie tvorby emisií dusíka pri spaľovaní odpadu bude opäť spaľovacie zariadenie vybavené systémom De NO_x, založeným na princípe selektívnej nekatalytickej redukcie oxidov dusíka (SNCR) vstrekaním amoniakálnej vody (25%-ný NH₃). Amoniakálna voda bude vstrekaná do rotačnej spaľovacej komory v mieste horenia, v pásme teplôt 850 – 1 000°C.

Predmetný prevádzkový súbor PS1 Spaľovňa sa bude v prípade tohto variantu členiť nasledovne:

- DPS 01.1 Rotačná pec s príslušenstvom
- DPS 01.2 Zavážací systém
- DPS 01.3 Sekundárna dopaľovacia komora
- DPS 01.4 Systém spaľovacieho, tesniaceho a chladiaceho vzduchu
- DPS 01.5 Kotol na odpadné teplo
- DPS 01.6 Dávkovanie chemikálií
- DPS 01.7 Odškvarovací systém

V oboch predkladaných variantoch bude spaľovacie zariadenie /vrátane nasledujúceho systému čistenia spalín/ prevádzkované s podtlakom, ktorý bude dosiahnutý prostredníctvom dymového ventilátora, navrhnutého v umiestnení za zariadeniami pre čistenie spalín.

1. Čistenie spalín

Na čistenie spalín je v oboch variantoch navrhovaná identická technologická zostava:

- rozprašovací absorbér
- tkaninový filter,

používajúca polosuchú absorpčnú metódu.

Spaliny, ochladené v predchádzajúcom prevádzkovom súbore, budú vedené do rozprašovacieho absorbéra, v ktorom prostredníctvom rozprašovaného absorbentu v podobe vápenného mlieka /10 až 15% roztok $\text{Ca}(\text{OH})_2$ / sa zníži množstvo kyslých plynov (HCl , SO_2 , SO_3 , a HF) v čistených spalínach. Následne bude do prúdu spalín nadávkovaný uhlíkatý sorbent (aktívne uhlie), ktorý zníži v spalínach emisie dioxínov, furánov a ťažkých kovov. Takto ošetrované spaliny, nesúce so sebou zmes solí vzniknutých v absorbéri, neupotrebeného vápna a použitého aktívneho uhlia, budú odprášené na tkaninovom filtri, z ktorého sa zachytené nečistoty mechanicky dopraví do zásobníka zvyškov z čistenia spalín.

Vyčistené spaliny o teplote cca 130 – 140 °C budú vypúšťané cez novovystavaný komín (výška 80 m, priemer ústia 1,3 m) do ovzdušia. Každé spaľovacie zariadenie bude mať v zmysle platnej legislatívy na dymovode pred vstupom do komína inštalovaný kontinuálny monitorovací systém. Kontinuálne sa bude monitorovať TZL, NO_x , SO_2 , HCl , HF , TOC, CO, O_2 , vlhkosť, tlak, teplota a objemový prietok spalín.

2. Výroba elektrickej energie a tepla

Z tepla odobraného spalínám bude vyrobená para o tlaku cca 4 MPa a teplote 400 °C.

Pre využitie pary sa uvažuje s inštaláciou kondenzačnej parnej turbíny s regulovaným odberom tepla a s generátorom o výkone cca 6,3 MW (variant č.1)/4,5 MW (variant č. 2/3). Súčasťou strojovne turbogenerátora bude aj okruh vodného chladenia oleja turbogenerátora a chladiaceho vzduchu generátora, obtokové potrubia pary, kondenzátna nádrž a prečerpávanie kondenzátu do objektu strojovne chladiacich čerpadiel, by-passová redukčná chladiaca stanica a ostatné pomocné zariadenia.

V prípade variantu č. 1 sa z celkového objemu vyrobenej pary (33 t/hod pri nominálnom režime prevádzky spaľovne) očakáva pre vlastnú spotrebu zariadenia /ohrev napájacej vody, ohrev spaľovacieho vzduchu, iná technologická spotreba/ odber cca 3 t/hod. Zvyšný objem vyrobenej pary (cca 30 t/hod) môže byť využívaný v troch základných prevádzkových režimoch:

1. Čisto kondenzačná výroba elektriny

Elektrický výkon	6,3 MW
Množstvo vyrobenej elektriny	47 880 MWh/rok
Para do kondenzátora	30 t/hod
Dodávka tepla	0 GJ/rok

2. Výroba elektriny s dodávkou tepla pre areál VAS

Odber pary pre areál VAS	leto 8 t/hod, zima 12 t/hod
Elektrický výkon	5,9 MW
Množstvo vyrobenej elektriny	44 840 MWh/rok
Para do kondenzátora	18 – 22 t/hod
Dodávka tepla pre VAS	213 500 GJ/rok

3. Výroba elektriny s dodávkou tepla pre areál VAS a cudzím odberateľom

Odber pary pre areál VAS	leto 8 t/hod, zima 12 t/hod
Odber pary pre ostatných	priemer 5 t/hod
Elektrický výkon	5,2 MW
Množstvo vyrobenej elektriny	39 520 MWh/rok
Para do kondenzátora	13 – 17 t/hod
Dodávka tepla pre VAS	213 500 GJ/rok

Dodávka tepla ostatným	107 000 GJ/rok
Dodávka tepla spolu	320 500 GJ/rok

V prípade variantu č. 2/3 bude produkcia energií nasledovná:

Režim prevádzky	Elektrina (MWh)	Teplo (GJ)
1. Kondenzačný	35 220	-
2. S dodávkou tepla pre areál VAS	33 150	213 500
3. S dodávkou tepla cudzím odberateľom	30 940	200 000

Niektoré technické parametre navrhovaného zariadenia

CHARAKTERISTIKA	VARIANT Č. 1	VARIANT Č. 2/3
typ spaľovacieho zariadenia	klasický roštový kotol	rotačná spaľovacia pec
množstvo spáleného odpadu	10,53 t/hod	2 x 4 t/hod
predpokladaná ročná kapacita spáleného odpadu v spaľovni	80 000 t	2 x 30 000 t
projektovaná výhrevnosť odpadu	10 MJ/kg	10 MJ/kg
predpokladaná výhrevnosť odpadu	6 - 15 MJ/kg	6 - 15 MJ/kg
parný výkon kotla (ov)	33 t/h	2 x 12,6 t /h
tepelný výkon kotla (ov)	29,3 MW	2 x 8,5 MW
parametre pary (ostrej)	cca 400 °C, cca 4 MPa	cca 400 °C, cca 4 MPa
výroba elektrickej energie a tepla		
inštalovaný výkon turbogenerátora	7 MW	5 MW
menovitý elektrický výkon turbogenerátora	6,3 MW	4,5 MW
možná dodávka tepla	320 500 GJ/rok	200 000 GJ/rok
parametre odoberanej pary	napr. 169 °C, 0,6 MPa	napr. 169 °C, 0,6 MPa
parametre pary na výstupe z TG	cca 49 °C, cca 0,12 bar	cca 49 °C, cca 0,12 bar
čistenie spalín –maximálne uvažované množstvá spalín		
rozprašovací absorbér (Počet dýz v rozprašovači – 4)	57 660 m ³ .hod ⁻¹	43 250 m ³ .hod ⁻¹

tkaninový filter (Počet sekcií vo filtri – 4)	57 660 m ³ .hod ⁻¹	43 250 m ³ .hod ⁻¹
spalinový ventilátor	57 660 m ³ .hod ⁻¹	43 250 m ³ .hod ⁻¹

Odpady uvažované pre spaľovanie v navrhovanom zariadení

Navrhované zariadenie je uvažované pre spaľovanie tuhého odpadu kategórie Ostatný odpad, zakategorizovaného v zmysle Katalógu odpadov (vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov) pod nasledujúce katalógové čísla:

Katalógové číslo odpadu	Názov odpadu	Ka t. od p.
02 01 ODPADY Z POĽNOHOSPODÁRSTVA, ZÁHRADNÍCTVA, LESNÍCTVA, POĽOVNÍCTVA A RYBÁRSTVA		
02 01 02	odpadové živočíšne tkanivá	O
02 01 03	odpadové rastlinné tkanivá	O
02 01 04	odpadové plasty (okrem obalov)	O
02 01 06	zvierací trus, moč a hnoj (vrátane znečistenej slamy), kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku	O
02 01 07	odpady z lesného hospodárstva	O
02 01 09	agrochemické odpady iné ako uvedené v 02 01 08	O
02 01 10	odpadové kovy	O
02 02 ODPADY Z PRÍPRAVY A SPRACOVANIA MÄSA, RÝB A OSTATNÝCH POTRAVIN ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU		
02 02 03	materiál nevhodný na spotrebu alebo spracovanie	O
02 03 ODPADY ZO SPRACOVANIA OVOCIA, ZELENINY, OBILNÍN, JEDLÝCH OLEJOV, KAKAA, KÁVY, ČAJU A TABAKU; ODPAD Z KONZERVÁRENSKÉHO A TABAKOVÉHO PRIEMYSLU, VÝROBY KVASNÍC A KVASNIČNÉHO EXTRAKTU, PRÍPRAVY MELASY A FERMENTÁCIE		
02 03 02	odpady z konzervačných činidiel	O
02 03 04	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 05 ODPADY Z PRIEMYSLU MLIEČNYCH VÝROBKOV		
02 05 01	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 06 ODPADY Z PEKÁRENSKÉHO A CUKROVINKÁRSKEHO PRIEMYSLU		
02 06 01	materiály nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 06 02	odpady z konzervačných činidiel	O
02 07 ODPADY Z VÝROBY ALKOHOLICKÝCH A NEALKOHOLICKÝCH NÁPOJOV (OKREM KÁVY, ČAJU A KAKAA)		
02 07 04	materiály nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
03 01 ODPADY ZO SPRACOVANIA DREVA A Z VÝROBY REZIVA A NÁBYTKU		
03 01 01	odpadová kôra a korok	O
03 01 05	piliny, hobliny, odrezky, odpadové rezivo alebo drevotrieskové/drevovláknité dosky, dyhy iné ako uvedené v 03 01 04	O
03 03 ODPADY Z VÝROBY A SPRACOVANIA CELULÓZY, PAPIERA A LEPENKY		
03 03 01	odpadová kôra a drevo	O
03 03 07	mechanicky oddelené výmety z recyklácie papiera a lepenky	O
03 03 08	odpady z triedenia papiera a lepenky určených na recykláciu	O
03 03 10	výmety z vlákien, plnív a náterov z mechanickej separácie	O
04 01 ODPADY Z KOŽIARSKÉHO A KOŽUŠNÍCKÉHO PRIEMYSLU		
04 01 09	odpady z vypracúvania a apretácie	O
04 02 ODPADY Z TEXTILNÉHO PRIEMYSLU		
04 02 09	odpad z kompozitných materiálov (impregnovaný textil, elastomér, plastomér)	O
04 02 10	organické látky prírodného pôvodu (napr. tuky, vosky)	O
04 02 15	odpad z apretácie iný ako uvedený v 04 02 14	O

04 02 17	farbivá a pigmenty iné ako uvedené v 04 02 16	O
04 02 21	odpady z nespracovaných textilných vlákien	O
04 02 22	odpady zo spracovaných textilných vlákien	O
05 06	ODPADY Z PYROLÝZNEHO SPRACOVANIA UHLIA	
05 06 04	odpad z chladiacich kolón	O
07 02	ODPADY Z VSDP PLASTOV, SYNT. KAUKČUKU A SYNTETICKÝCH VLÁKIEN	
07 02 13	odpadový plast	O
07 02 15	odpadové prísady iné ako uvedené v 07 02 14	O
07 02 17	odpady obsahujúce silikóny iné ako uvedené v 07 02 16	O
07 05	ODPADY Z VSDP FARMACEUTICKÝCH VÝROBKOV	
07 05 14	tuhé odpady iné ako uvedené v 07 05 13	O
08 01	ODPADY Z VSDP A ODSTRANOVANIA FARIEB A LAKOV	
08 01 12	odpadové farby a laky iné ako uvedené v 08 01 11	O
08 01 18	odpady z odstraňovania farby alebo laku iné ako uvedené v 08 01 17	O
08 02	ODPADY Z VSDP INÝCH NÁTEROVÝCH HMÔT (VRÁTANE KERAMICKÝCH MATERIÁLOV)	
08 02 01	odpadové náterové prášky	O
08 03	ODPADY Z VSDP TLAČIARENSKÝCH FARIEB	
08 03 13	odpadová tlačiarenská farba iná ako uvedená v 08 03 12	O
08 03 18	odpadový toner do tlačiarne iný ako uvedený v 08 03 17	O
08 04	ODPADY Z VSDP LEPIDIEL A TESNIACICH MATERIÁLOV (VRÁTANE VODOTESNIACICH VÝROBKOV)	
08 04 10	odpadové lepidlá a tesniace materiály iné ako uvedené v 08 04 09	O
09 01	ODPADY Z FOTOGRAFICKÉHO PRIEMYSLU	
09 01 07	fotografický film a papiere obsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra	O
09 01 08	fotografický film a papiere neobsahujúce striebro alebo zlúčeniny striebra	O
09 01 10	jednorazové kamery bez batérií	O
09 01 12	jednorazové kamery s batériami iné ako uvedené v 09 01 11	O
10 01	ODPADY Z ELEKTRÁRNÍ A INÝCH SPAĽOVACÍCH ZARIADENÍ (OKREM 19)	
10 01 26	odpady z úpravy chladiacej vody	O
10 11	ODPADY Z VÝROBY SKLA A SKLENÝCH VÝROBKOV	
10 11 03	odpadové vláknité materiály na báze skla	O
12 01	ODPADY Z TVAROVANIA A FYZIKÁLNEJ A MECHANICKEJ ÚPRAVY POVRCHOV KOVOV A PLASTOV	
12 01 05	hoblíny a triesky z plastov	O
12 01 21	použité brúsne nástroje a brúsne materiály iné ako uvedené v 12 01 20	O
15 01	OBALY (VRÁTANE ODPADOVÝCH OBALOV ZO SEPAROVANÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV)	
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 04	obaly z kovu	O
15 01 05	kompozitné obaly	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 09	obaly z textilu	O
15 02	ABSORBENTY, FILTRAČNÉ MATERIÁLY, HANDRY NA ČISTENIE A OCHRANNÉ ODEVY	
15 02 03	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02	O
16 01	STARÉ VOZIDLÁ Z ROZLIČNÝCH DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV (VRÁTANE STROJOV NEURČENÝCH NA CESTNÚ PREMÁVKU) A ODPADY Z DEMONTÁŽE STARÝCH VOZIDIEL A ÚDRŽBY VOZIDIEL (OKREM 13, 14, 16 06 a 16 08)	
16 01 19	Plasty	O
16 01 22	časti inak nešpecifikované	O
17 02	DREVO, SKLO A PLASTY	
17 02 01	Drevo	O
17 02 03	Plasty	O
17 06	IZOLAČNÉ MATERIÁLY A STAVEBNÉ MATERIÁLY OBSAHUJÚCE AZBEST	

17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 09	INÉ ODPADY ZO STAVIEB A DEMOLÁCIÍ	
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
18 01	ODPADY Z PÔRODNÍCKEJ STAROSTLIVOSTI, DIAGNOSTIKY, LIEČBY ALEBO ZDRAVOTNEJ PREVENCIE	
18 01 04	odpady, ktorých zber a zneškodňovanie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy (napr. obväzy, sadrové odtlačky a obväzy, posteľná bielizeň, jednorazové odevy, plienky)	O
18 01 09	liečivá iné ako uvedené v 18 01 08	O
18 02	ODPADY Z VETERINÁRNEHO VÝSKUMU, DIAGNOSTIKY, LIEČBY A PREVENTÍVNEJ STAROSTLIVOSTI	
18 02 03	odpady, ktorých zber a zneškodňovanie nepodliehajú osobitným požiadavkám z hľadiska prevencie nákazy	O
18 02 08	liečivá iné ako uvedené v 18 02 07	O
19 05	ODPADY Z AERÓBNEJ ÚPRAVY TUHÝCH ODPADOV	
19 05 01	nekompostované zložky komunálnych odpadov a podobných odpadov	O
19 05 02	nekompostované zložky živočíšneho a rastlinného odpadu	O
19 08	ODPADY Z ČISTIARNÍ ODPADOVÝCH VÔD INAK NEŠPECIFIKOVANÉ	
19 08 01	zhrabky z hrablic	O
19 08 02	odpad z lapačov piesku	O
19 09	ODPADY Z ÚPRAVY PITNEJ VODY ALEBO VODY NA PRIEMYSELNÉ POUŽITIE	
19 09 01	tuhé odpady z primárnych filtrov a hrablic	O
19 09 04	používané aktívne uhlie	O
19 09 05	nasýtené alebo použité iontomeničové živice	O
19 12	ODPADY Z MECHANICKÉHO SPRACOVANIA ODPADU (NAPR. TRIEDENIA, DRVENIA, LISOVANIA, HUTNENIA A PELETIZOVANIA) INAK NEŠPECIFIKOVANÉ	
19 12 01	papier a lepenka	O
19 12 04	plasty a guma	O
19 12 07	drevo iné ako uvedené v 19 12 06	O
19 12 08	Textílie	O
19 12 10	horľavý odpad (palivo z odpadov)	O
19 12 12	iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11	O
20 01	SEPAROVANE ZBIERANÉ ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV (OKREM 15 01)	
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 10	Šatstvo	O
20 01 11	Textílie	O
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O
20 01 28	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice iné ako uvedené v 20 01 27	O
20 01 32	liečivá iné ako uvedené v 20 01 31	O
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O
20 01 39	Plasty	O
20 02	ODPADY ZO ZÁHRAD A Z PARKOV (VRÁTANE ODPADU Z CINTORÍNŮV)	
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 03	iné biologicky rozložiteľné odpady	O
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPADY	
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 02	odpad z trhovísk	O
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O
20 03 07	objemný odpad	O

Zvozová oblasť

Zvozová oblasť pre navrhovanú činnosť sa uvažuje v cca 20 km rádiuse od navrhovanej spaľovne, t.j. ide najmä o okres Žilina, a čiastočne zvozová oblasť zasahuje aj okresy Bytča,

Kysucké Nové Mesto a Martin.

Charakter prevádzky navrhovaného zariadenia

Prevádzka navrhovaného zariadenia bude nepretržitá, s plánovanou technologickou odstávkou trvajúcou najviac 3 týždne. Na základe praktických skúseností je maximálny uvažovaný počet prevádzkových hodín v roku cca 8.000 hodín.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Zámer navrhovanej činnosti „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina – Mojšova Lúčka“, vypracovaný firmou EKOJET, s.r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava (zodpovedný riešiteľ: Mgr. Tomáš Šembera) v spolupráci s firmou ENPI, s.r.o., Páričkova 18, 821 08 Bratislava (ako projektantom a zástupcom investora) v marci 2010 (ďalej len „Zámer“), bol spracovateľom dokumentácie predložený na Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor posudzovania vplyvov na ŽP (ďalej len „MŽP SR“) dňa 31.3.2010 listom č. 34/2010.

MŽP SR, po prekontrolovaní úplnosti, rozposlal v zmysle § 23 ods. 1 Zámer na rezortné orgány, dotknuté obce, povoľujúce a dotknuté orgány listom č. 5972/10-3.4/ml zo dňa 12. 4. 2010 (konkrétne na MPŽPaRR SR, odbor odpadového hospodárstva, MHaV SR, sekcia energetiky, MPŽPaRR SR, odbor ochrany ovzdušia a OVZ, Mestský úrad mesta Žilina, ObÚ obce Mojš, ObÚ obce Stráňavy, ObÚ obce Strečno, SIŽP - IŽP Žilina, Žilinský samosprávny kraj, KÚ ŽP Žilina, ObÚ ŽP Žilina, Krajský pozemkový úrad Žilina, ObÚ pre CDaPK Žilina, ObÚ Žilina, odbor CO a KR, RÚVZ so sídlom v Žiline, Krajské riaditeľstvo HaZZ Žilina).

Po obdržaní stanovísk od dotknutých subjektov príslušný orgán usporiadal prerokovanie Rozsahu hodnotenia, na ktoré prizval dotknuté subjekty listom list č. 5972/10-3.4/ml zo dňa 1. 6. 2010. Prerokovanie návrhu Rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti sa uskutočnilo dňa 15.6.2010 v budove MŽP SR na Hanulovej 5/D v Bratislave – Dúbravke, v miestnosti č. 203 o 13,00 hod.

K predloženému zámeru bola zo strany spoločnosti Priatelia Zeme listom č. EIA-ZA-Mojš 10/01 zo dňa 8.7.2010 vyslovená pripomienka, pojednávajúca o skutočnosti, že Oznámenie o zámere zverejnené príslušným orgánom na stránke www.enviroportal.sk popisovalo predmet činnosti ako Vybudovanie prevádzky na zneškodňovanie odpadov živočíšneho pôvodu, čo mohlo spôsobiť, že pri oboznámení sa s predmetom navrhovanej činnosti len prostredníctvom predmetného oznámenia, občania nemuseli navrhovanej činnosti venovať patričnú pozornosť. Preto spoločnosť Priateľov Zeme požadovala nápravu v podobe predĺženia času na pripomienkovanie Zámeru opätovným informovaním občanov o zámere navrhovanej činnosti. Na základe uvedeného bol Zámer opakovane rozposlaný listom č. 5972/10-3.4/ml zo dňa 18.6. 2010 opäť na všetky vyššie uvedené dotknuté subjekty, s odôvodnením spresnenia názvu navrhovanej činnosti.

Na nové prerokovanie návrhu Rozsahu hodnotenia prizval príslušný orgán dotknuté subjekty listom list č. 5972/10-3.4/ml zo dňa 20.7.2010. Prerokovanie Rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti sa uskutočnilo dňa 30.7.2010 v budove MPŽPaRR SR na Hanulovej 5/D v Bratislave – Dúbravke, v miestnosti č. 203 o 11,00 hod.

Na základe výsledkov tohto prerokovania, s prihliadnutím na stanoviská doručené k Zámeru podľa § 23 ods. 4, príslušný orgán (v tom čase MPŽPaRR SR, sekcia kvality životného prostredia, odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP) v spolupráci s rezortnými orgánmi (MPŽPaRR SR, odbor odpadového hospodárstva a odbor ochrany ovzdušia a OVZ, a MHaV SR, sekcia energetiky), s povoľujúcimi orgánmi (SIŽP, IŽP Žilina, MÚ Žilina) a po prerokovaní

s navrhovateľom, stanovil v zmysle § 30 ods. 1 zákona pre ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti Rozsah hodnotenia vydaný pod č. 5972/10-3.4/ml dňa 2.8.2010 .

Príslušný orgán zaslal stanovený Rozsah hodnotenia navrhovateľovi, spracovateľovi dokumentácie, 3 rezortným orgánom (MPŽPaRR SR, odbor odpadového hospodárstva a odbor ochrany ovzdušia a OVZ, a MHaV SR, sekcia energetiky), 2 povoľujúcim orgánom (SIŽP, IŽP Žilina a MÚ Žilina), ďalším dotknutým obciam (obce Mojš, Stráňavy, Strečno), dotknutým orgánom (ObÚ ŽP Žilina, KÚ ŽP Žilina) a zástupcom verejnosti, ktorí zaslali svoje stanovisko k predloženému Zámeru (Ing. Štefanovi Svetkovi /Mojš/, Mgr. Zuzane Beňovej /Žilina/, Ing. Pavlovi Funtíkovi /Mojšova Lúčka/, Ing. Petrovi Funtíkovi /Žilina/, Ing. Ivane Adamicovej /Žilina/) a organizácii Priateľov Zeme – SPZ, Košice, listom č. 5972/2010-3.4/ml zo dňa 2.8.2010.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina“, vypracovanú firmou EKOJET, s.r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava (zodpovedný riešiteľ: Mgr. Tomáš Šembera) v spolupráci s firmou ENPI, s.r.o., Párickova 18, 821 08 Bratislava (ako projektantom a zástupcom investora) v decembri 2010 (ďalej len „Správa o hodnotení“), predložil spracovateľ dokumentácie na MŽP SR listom č. 124/2010 zo dňa 22.12.2010. Požadovaný počet doplnujúcich kusov správy o hodnotení predložil spracovateľ na MŽP SR listom č. 3/2011 zo dňa 11.1.2011.

2. Rozposlanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR rozposlalo predloženú správu o hodnotení podľa §33 ods. 1 zákona listom č. 5972/2010-3.4/ml zo dňa 10.1.2011 na vyjadrenie 28 subjektom:

- rezortným orgánom (MŽP SR, Sekcia kvality životného prostredia, Odbor ochrany ovzdušia a Odbor odpadového hospodárstva, Ministerstvo hospodárstva SR, Sekcia energetiky)
- dotknutej obci (Mestský úrad Žilina, ObÚ obcí Mojš, Stráňavy, Strečno, Gbeľany, Nededza a Varín)
- povoľujúcim orgánom (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát Žilina, MÚ Žilina ako príslušnému stavebnému úradu)
- dotknutým orgánom (MŽP SR, sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Krajský úrad životného prostredia v Žiline, Obvodný úrad životného prostredia v Žiline, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Krajský pozemkový úrad v Žiline, Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline, ObÚ Žilina, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Žilina, Správa NP Malá Fatra, SVP, š.p., OZ Piešťany)
- zástupcom verejnosti, ktorí zaslali svoje stanovisko k predloženému Zámeru:
  1. Ing. Štefan Svetko, Mojš 30, 010 01 Žilina (za občanov - Petícia)
  2. Mgr. Zuzana Beňová, Ďurka Langsfelda 7, 010 08 Žilina
  3. Ing. Pavol Funtík, Mojšova Lúčka 30, 010 01 Žilina
  4. Priatelia Zeme – SPZ, P.O.BOX H-39, 040 01 Košice
  5. Ing. Peter Funtík, Oravská 3050/4, 010 01 Žilina
  6. Ing. Ivana Adamicová, Hlavátková 16, 010 01 Žilina

Správa o hodnotení bola súčasne zverejnená na internetovej stránke MŽP SR www.enviroportal.sk.

O doručení správy o hodnotení bola verejnosť prostredníctvom MÚ Žilina a ObÚ dotknutých obcí informovaná v zmysle §34 ods. 1 zákona v mieste obvyklým spôsobom.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovania navrhovanej činnosti sa konali:

Pre dotknuté obce Žilina, Stráňavy a Strečno - dňa 14.02.2011 o 15.00 hod vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Žiline

Pre dotknutú obec Mojš - dňa 14.02.2011 o 18.00 hod v priestoroch obecného úradu v obci Mojš

Pre dotknuté obce Varín, Nededza a Gbeľany - dňa 15.02.2011 o 15.00 hod v kinosále miestneho kultúrneho strediska vo Varíne.

Zverejnenie informácie o konaní verejného prerokovania bolo v zmysle §34 ods.3 zákona uskutočnené nasledovne:

<i>Obec</i>	<i>Dátum zverejnenia pozvánky</i>	<i>Spôsob zverejnenia</i>
Žilina	31.1.2011	úradná tabuľa, webová stránka
Mojš	1.2.2011	obecná tabuľa, obecný rozhlas
Stráňavy	30.1.2011	obecná tabuľa, oznam v káblovej televízii
Strečno	26.1.2011	obecná tabuľa
Gbeľany	2.2.2011	obecná tabuľa
Nededza	7.2.2011	obecná tabuľa
Varín	31.1.2011	obecná tabuľa obecný rozhlas

Príslušný orgán, rezortné orgány, povoľujúce a dotknuté orgány, ktoré sa zúčastnili na procese posudzovania vplyvov na ŽP, boli na jednotlivé verejné prerokovania prizvané v zmysle §34 ods. 3 zákona nasledovne:

<i>Verejné prerokovanie</i>	<i>Pozvánka</i>
Žilina 14.2.2011 o 15:00	list č. 1689/2011/OSŽP-ŠEV zo dňa 28.1.2011
Mojš 14.2.2011 o 18:00	list zo dňa 1.2.2011
Varín 15.2.2011 o 15:00	list zo dňa 1.2.2011

Na verejných prerokovaniach boli zo strany účastníkov vznesené dotazy, námietky a pripomienky k posudzovanej činnosti, či spracovaniu predloženej dokumentácie, vo všeobecnosti zhrnuteľné do nasledujúcich okruhov tém:

- riešenie zápachu z jestvujúcej prevádzky navrhovateľa a obavy zo zápachu z navrhovanej činnosti
- množstvá a druhy vznikajúcich odpadov, ich kategorizovanie v zmysle zákona a uvažovaný spôsob nakladania s nimi
- druhy záujmových odpadov pre spracovanie v navrhovanom zariadení a ich kategorizácia v zmysle zákona, vrátane schopnosti zariadenia spracovať aj možnú prímes nebezpečných odpadov v spracovávanom odpade

- nevhodná voľba umiestnenia navrhovanej činnosti (dotazovaná alternatíva – Tepláreň Žilina)
- voľba nadhodnotenej kapacity navrhovaného zariadenia, s ohľadom na potenciál deklarovanej zvozovej oblasti spracovateľskú kapacitu naplniť, a to najmä so zreteľom na tlak na zvyšovanie miery separácie zhodnocovateľných odpadov zo zmesného komunálneho odpadu a realizáciu inej konkurenčnej spracovateľskej technológie v regióne (linka splittingu v Dolnom Hričove)
- spôsob energetického zhodnotenia vznikajúceho odpadového tepla a možnosti umiestnenia vyrobenej elektrickej energie a tepla na trhu
- neuspokojivé posúdenie príspevku navrhovanej činnosti k znečisteniu ovzdušia, a to najmä vo vzťahu k prítomnosti ďalších (jestvujúcich) významných zdrojov znečisťovania ovzdušia v lokalite a k zlým rozptylovým podmienkam v lokalite
- rozsah a podmienky monitorovania navrhovanej činnosti, vrátane imisného monitoringu nad rámec zákonných povinností
- posúdenie vplyvu odpadových vôd produkovaných navrhovanou činnosťou
- neuspokojivé posúdenie príspevku navrhovanej činnosti k dopravnému zaťaženiu lokality, s ťažiskom výhrad na súčasnom vysokom dopravnom zaťažení dotknutej komunikácie I/18 a zlom dopravnom napojení obslužnej komunikácie areálu navrhovateľa
- nesúlad navrhovanej činnosti s ÚPN SÚ a VÚC ŽSK
- nesúlad s energetickou koncepciou mesta Žilina
- neuspokojivé posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na rekreačné využitie oblasti Vodného Diela a na iné projekty dotknutých obcí v blízkosti záujmovej lokality
- neuspokojivé posúdenie vplyvu výstupov navrhovanej činnosti na zdravotný stav dotknutého obyvateľstva

Podmienky pre ďalšiu etapu prípravy, realizáciu alebo prevádzkovanie posudzovanej činnosti v priamej formulácii počas verejných prerokovaní zazneli prakticky výlučne v súvislosti s imisným monitoringom.

Zástupcovia spracovateľa posudzovanej dokumentácie a navrhovateľa reagovali na všetky položené otázky, relevantné k prerokovávanej činnosti.

Zápisy z verejných prerokovaní spísal Mgr. Viktor Bálint – zástupca spracovateľa predloženej dokumentácie (dňa 17.2.2011 pre VP v Žiline, dňa 18.2.2011 pre VP v obci Mojš, dňa 21.2.2011 pre VP v obci Varín). Zápisy, spolu s príslušnou prezenčnou listinou, s CD so záznamom, s odprezentovanými prezentáciami, a v prípade zápisu z VP v Žiline aj s petíciou občanov obce Strečno, boli doručené na podateľňu príslušného orgánu dňa 23.2.2011 listom spracovateľa dokumentácie vedeným pod č. 20/2011 zo dňa 23.2.2011.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Do doby vypracovania záverečného stanoviska boli na MŽP SR doručené k navrhovanej činnosti nasledovné písomné stanoviská

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia kvality životného prostredia, Odbor ochrany ovzdušia (list č.10030/2011 zo dňa 15.2.2011)

MŽP SR, odbor ochrany ovzdušia, vo svojom stanovisku konštatuje základné informácie o navrhovanej činnosti zo Správy o hodnotení v rozsahu: navrhovateľ, funkcia navrhovaného zariadenia, vplyv navrhovaného zariadenia na kvalitu ovzdušia v území, vplyv navrhovanej

činnosti na obyvateľstvo, absencia vplyvov presahujúcich štátne hranice, a následne ukladá navrhovateľovi povinnosť realizovať opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia, uvedené v Správe o hodnotení. V závere stanoviska konštatuje, že územie Mojšovej Lúčky nepatrí medzi oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia kvality životného prostredia, Odbor odpadového hospodárstva (list č.2634/2011 zo dňa 31.1.2011)

MŽP SR, odbor odpadového hospodárstva, v úvode svojho stanoviska sumarizuje základné informácie o navrhovateľovi, účele navrhovaného zariadenia a jeho umiestnení. Ďalej sa v jeho stanovisku uvádza (citácia):

Na stranách 26 až 28 správy o hodnotení je tabuľka odpadov, ktoré sú určené na spaľovanie. Na základe hierarchie odpadového hospodárstva upozorňujeme navrhovateľa, že podľa §3 ods. 1 písm. b) zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“) účelom odpadového hospodárstva je zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín. Navrhovateľa upozorňujeme, že na území Slovenskej republiky sa nachádzajú zariadenia s dostatočnou kapacitou na zhodnotenie odpadov uvedených v správe o hodnotení. Na strane 28 správy o hodnotení uvádzate, že vstupným odpadom na spaľovanie budú zložky komunálneho odpadu zo zberných dvorov. Na zberných dvoroch sa zhromažďujú vyseparované zložky komunálnych odpadov za účelom ich odovzdania konečnému spracovateľovi na zhodnotenie.

Navrhovateľa upozorňujeme, že pri výstavbe a prevádzke zariadenia je potrebné dodržiavať všetky právne predpisy odpadového hospodárstva.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Odbor výkonu štátnej správy (list č.3594/2011-2.2, 10219/2011 zo dňa 15.2.2011)

MŽP SR, odbor výkonu štátnej správy, sekcie ochrany prírody a tvorby krajiny, v úvode svojho stanoviska sumarizuje základné údaje o navrhovateľovi, o účele a umiestnení navrhovanej činnosti, o potrebnom zábere územia a určenom funkčnom využití záujmového územia.

Správu o hodnotení z formálneho hľadiska vyhodnocuje ako dostatočnú k zaujatiu stanoviska z hľadiska svojich kompetencií. Sumarizuje umiestnenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k okolitým chráneným územiám (prevádzková ČOV v bezprostrednom kontakte s hranicou hydricko-terestrického nadregionálneho biokoridoru rieky Váh, chránené územia NP Malá Fatra, SKUEV0252 Malá Fatra, SKUEV0221 Varínka, SKCHVU013 Malá Fatra, genofondové lokality Potoky a Hýrovská slatina, prírodná pamiatka Krasňanský luh vo vzdialenosti 1 - 4 km od dotknutej lokality) a konštatuje 1.stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na území dotknutého areálu.

V závere stanoviska navrhuje a odôvodňuje nasledovné (citácia):

Po zhodnotení variantného riešenia navrhovanej činnosti **odporúčame II. variant**, nakoľko mierne znižuje kapacitu na spaľovanie odpadov a tým aj produkuje menšie množstvo vypúšťania znečisťujúcich odpadov do ovzdušia a vôd.

Odporúčame preveriť možnosť kvalitnejšieho filtrovania škodlivín v súvislosti s možnosťou výstavby nižšieho komína, ktorý má vplyv na scenériu krajiny.

Odporúčame prebudovať existujúcu ČOV tak, aby spĺňala platné normy. V prípade, že ČOV nebude prebudovaná počas prvého mesiaca prevádzky spaľovne, odporúčame uskutočňovať monitorovanie kvality vypúšťaných odpadových vôd denne. V prípade nesplňania limitov bezodkladne zastaviť prevádzku spaľovne do prestavby a modernizácie ČOV.

Monitoring znečistenia ovzdušia odporúčame vykonávať nielen zariadením kontroly emisii v spaľovni, ale i v okolitých obciach.

Odporúčame v maximálnej možnej miere využívať možnosti zmiernenia negatívnych vplyvov

dopadov prevádzky výsadbou izolačnej zelene.

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SR (list č. 44/2011-3230 zo dňa 10.2.2011)

Ministerstvo hospodárstva, odbor palív a energetiky, konštatuje, že netrvá na posudzovaní navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z..

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovanej prevencie a kontroly (list č. 3884-2084/2011/Pat zo dňa 18.2.2011)

SIŽP v Žiline, po sumarizácii základných údajov o navrhovanej činnosti v rozsahu názov činnosti, navrhovateľ, zástupca a kontaktná osoba, uvádza **súhlas** s realizáciou zámeru **za splnenia nasledujúcich podmienok** (citácia):

Časť B - Údaje o priamych vplyvoch navrhovanej činnosti na ŽP vrátane zdravia, bod 3. Suroviny, 3.1. Kategorizácia odpadu určeného na spaľovanie, bod 1.4. Kategorizácia odpadu určeného na spaľovanie.

1. Zo skladby odpadov určených na spálenie budú vylúčené odpady, ktoré nie sú komunálnym odpadom a budú odoberané od držiteľov ostatných odpadov, menovite: a) 19 08 02 - odpad z lapačov piesku, 02 01 02 - odpadové živočíšne tkanivá spracovať vo vlastnom kafilérickom zariadení, b) 02 01 10 - odpadové kovy, 15 01 04 - obaly z kovu, c) 02 01 06 - zvierací trus, moč, hnoj, 02 01 10 - odpadové kovy, 03 01 01 - odpadová kôra a korok, 03 01 05 - piliny, hobliny, odrezky..., 03 03 01 - odpadová kôra a drevo, 15 01 01 - obaly z papiera a lepenky, 15 01 02 - obaly z plastov, 15 01 03 - obaly z dreva, 17 02 01 - drevo, 17 02 03 - plasty

Odpady uvedené v časti c), ak nebudú súčasťou komunálneho odpadu, je potrebné materiálovo zhodnotiť a až keď držiteľ tohto odpadu preukáže, že nie je ho možné materiálovo zhodnotiť, potom sa môže tento odpad zneškodniť v spaľovni odpadu. Je preto potrebné prehodnotiť uvedený zoznam odpadov.

2. Ak vznikne zo strany dotknutých obcí požiadavka na vykonávanie imisného monitoringu, odporúča inšpekcia vykonávanie stáleho monitoringu formou mobilnej imisnej stanice, ktorá bude po určených (dotknutých) obciach kolovať v polročných až ročných intervaloch, aby sa odsledoval celoročný vplyv na kvalitu ovzdušia v danej obci pred a po uvedení spaľovne do trvalej prevádzky. Pred uvedením spaľovne odporúčame vykonať krátke týždenné intervaly imisného monitorovania a to v každej dotknutej obci dvakrát - mimo vykurovacej sezóny a počas vykurovacej sezóny, aby sa vedel posúdiť vplyv spaľovne na imisnú situáciu v danej obci.
3. V prípade realizácie spaľovne inšpekcia trvá na splnení požiadavky, aby stavebník predložil na vyjadrenie inšpekcií projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia pre spaľovňu odpadov v štádiu jej spracovania, ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia v integrovanom konaní.

KRAJSKÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA v ŽILINE (list č. 2011/00193/Gr zo dňa 10.2.2011)

KÚ ŽP v Žiline v úvode svojho stanoviska uvádza úvodné informácie v rozsahu názov činnosti, číslo rozsahu hodnotenia, podľa ktorého bola predmetná Správa o hodnotení spracovaná, číslo stanoviska KÚ ŽP v Žiline k predloženému zámeru navrhovanej činnosti, predložené varianty navrhovanej činnosti.

Ďalej sa v stanovisku uvádza (citácia):

Na základe komplexného posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v hodnotenom území a vzhľadom na variantnosť navrhovanej činnosti považujeme **všetky tri varianty z hľadiska zvolených kritérií za realizovateľné**. Na samotnú realizáciu bude mať vplyv ekonomická analýza realizácie jednotlivých variantov projektu (zazmluvnené množstvo odpadu).

Pri realizácii činnosti je potrebné dodržať všetky opatrenia, ktoré sú navrhnuté na prevenciu a

minimalizáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a obzvlášť:

- zrealizovať automatický systém monitorovania, ktorý bude zaznamenávať emisie počas prevádzky spaľovne
- v rámci skúšobnej prevádzky navrhovanej spaľovne zabezpečiť prvé oprávnené meranie na preukázanie dodržania určeného emisného limitu a množstiev emisií znečisťujúcich látok podľa ustanovení vyhlášky MPŽPaRR SR č.356/2010 Z.z.
- v prípade požiadavky na imisný monitoring zo strany verejnosti, uskutočňovať mobilné meranie 1x ročne v dotknutých obciach hodnoteného územia. Pre vybrané znečisťujúce látky vykonávať merania pred a po realizácii zámeru v presne definovaných meteorologických situáciách
- pri činnostiach, kedy môžu vznikať prašné emisie, je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií
- obmedziť pachové látky vzhľadom na technické možnosti, aby neobťažovali obyvateľov okolia a tiež zamedziť úletom emisii tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia, znížiť prašnosť pri všetkých operáciách, aj pri zvoze odpadov, nakoľko územie mesta Žilina je oblasť riadenia kvality ovzdušia pre tuhé znečisťujúce látky
- realizovať všetky ďalšie podmienky uvedené v Kapitole IV. na strane 165-168 predloženej Správy o hodnotení.

V závere svojho stanoviska Krajský úrad životného prostredia v Žiline konštatuje, že jeho pripomienky k zámeru boli v Správe o hodnotení zohľadnené, a **nemá** tak **ďalšie pripomienky**.

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v ŽILINE

(list č. A/2011/00250/PPL zo dňa 4.2.2011)

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany verejného zdravia, v úvode svojho stanoviska konštatuje **akceptovanie pripomienok zo svojho stanoviska** zo dňa 11.5.2010 vydaného k predloženému zámeru. Následne sumarizuje základné skutočnosti:

1. k umiestneniu navrhovanej činnosti (mimo zastaveného územia mesta Žilina, v existujúcom výrobnom areáli, v blízkosti Vodného diela Žilina /zaústená areálová ČOV/, objektov firiem AGROPOINT, s.r.o. Žilina, Inžinierske stavby a.s., Obaľovačka a betonáreň Mojšova Lúčka, a štátnej cesty I/18; najbližší obývaný objekt v obci Mojš vo vzdialenosti cca 500 m od areálu navrhovateľa)
2. k jestvujúcemu výrobnému programu navrhovateľa (zvoz a spracovávanie, prípadne likvidácia odpadov živočíšneho pôvodu), k zaradeniu navrhovanej novej činnosti ako veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia, a k variantom predkladaného investičného zámeru (3 varianty s dvoma kapacitnými a technologickými riešeniami, v prípade variantu č. 3 s etapovitou výstavbou)
3. k hodnoteniu zdravotných rizík (požiadavka na hodnotenie zdravotných rizík zo životného prostredia alebo hodnotenie dopadov na verejné zdravie vyplýva zo znenia § 52 písm. d) zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odborný posudok bol vypracovaný MUDr. Jindrou Holíkovou a konštatuje pre vplyv na zdravie osôb pri vplyve imisií znečisťujúcich látok v ovzduší sumárne indexy rizika pod hodnotou 1, t.j. nie je potrebné v tejto súvislosti zdravotným rizikám venovať pozornosť. Pre hlukovú záťaž konštatuje zanedbateľný dopad hluku z prevádzky, a minimálne (+0,1 dB) navýšenie dopravného hluku, ktoré pri komunikácii I/18 už teraz prekračuje prípustné hodnoty, s pozitívom v podobe nenavýšenia hluku v nočnom období. Možnosť vplyvu na zdravie cestou znečistenia vody alebo pôdy hodnotí ako nepreukázanú. U psychologických vplyvov pripúšťa možný negatívny prejav a odporúča komunikáciu s obyvateľmi za

účelom prechádzania neopodstatnených obáv spôsobujúcich stres, ktorý by mohol viesť u citlivých populačných skupín k zhoršeniu zdravotného stavu. Sociologické vplyvy hodnotí skôr ako pozitívne.)

Záver posúdenia zdravotných rizík sumarizuje RÚVZ v Žiline nasledovne (citácia):

„Z hodnotenia vyplýva, že najväčší vplyv na životné prostredie by mohol mať variant 1, ktorý odborníčka MUDr. Jindra Holíková zvlášť vyhodnotila. Z jej záveru vyplynulo, že výsledky hodnotenia vplyvov budúcej prevádzky spaľovne odpadov nepreukázali možné negatívne vplyvy na zdravie obyvateľov okolitých obytných zónach obcí. Navrhované varianty sú z pohľadu hodnotenia dopadov na zdravie a zdravotných rizík realizovateľné. V územnom konaní je potrebné pri konkrétnej technológii overiť zabezpečenie protipachových opatrení v prevádzke spaľovne i zlepšenie týchto opatrení v jestvujúcej prevádzke VAS s.r.o. Mojšova Lúčka.

Vzhľadom na existujúce prekračovanie prípustných hladín hluku z dopravy po ceste I/18 na fasádach prilahlých obytných domov v Mojšovej Lúčke je potrebné pri najbližšej rekonštrukcii cesty, resp. v rámci akčných plánov na zníženie hluku, vyžadovať protihlukové opatrenia na ochranu obytného prostredia.

Je potrebná komunikácia s obyvateľmi dotknutých obcí, aby stavba nespôsobovala stres z neopodstatnených obáv o poškodenie zdravia prevádzkou spaľovne. Ďalej, je vhodná komunikácia s dotknutými obyvateľmi počas výstavby i v priebehu prevádzky spaľovne a zabezpečenie operatívneho riešenia prípadných opodstatnených podnetov na zhoršenie životných podmienok výstavbou a prevádzkou spaľovne.

S uvedeným **výsledkom hodnotenia** MUDr. Jindry Holíkovej sa RÚVZ so sídlom v Žiline **stotožňuje** a naďalej trváme na nasledovnom:

V každom stupni konania je prevádzkovateľ povinný postupovať podľa platnej legislatívy:

1. zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
2. zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
3. zákon č. 67/2010 Z.z o podmienka uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon),
4. NV SR č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku,
5. NV SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácii a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácii v životnom prostredí,
6. NV SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami,
7. NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci,
8. NV SR c.391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
9. NV SR č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie OOPP,
10. Vyhláška MZ SR č. 544/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci

Vyššie uvedená legislatíva predstavuje len časť platných právnych predpisov, podľa ktorých sa bude prevádzkovateľ povinný riadiť a postupovať.“

V závere RÚVZ konštatuje, že k predloženej správe o hodnotení **nemá pripomienky** a **doporučuje variant č. 2** s tým, že po realizácii 1. etapy sa vykoná dôsledný monitoring vplyvov na životné prostredie a na zdravie ľudí.

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY, Regionálne centrum ochrany prírody vo Varíne, Správa Národného parku MALÁ FATRA

(list č. NPMF/26/2011/2 zo dňa 11.2.2011)

V úvode svojho stanovisko ŠOP SR sumarizuje vstupné údaje pre svoje stanovisko v rozsahu: predmet činnosti, žiadateľ stanoviska (VAS, s.r.o. Žilina, MŽP SR, odbor environmentálneho posudzovania), účel stanoviska (stanovisko odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny k správe o hodnotení v zmysle § 35 zákona NR SR z 14. decembra 2005 č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a podklady pre vypracovanie stanoviska (Správa o hodnotení z 12/2010; R-USES okresu Žilina; Elaborát prieskumu ekológie lesa NP Malá Fatra, Lesoprojekt pobočka Zvolen, 1995; Výsledky orientačného výskumu imisíí v zrážkach, v pôde a o ich vplyve na vegetáciu v CHKO Malá Fatra, Pamiatky príroda – Juraj Hajduk a Ján Topercer, 1987; Lesnícka ochrannárska služba SR – informácie poskytované na internete).

Charakter činnosti: po zhodnotení predložených variantných riešení môžeme konštatovať, že ide v podstate o jeden a ten istý variant riešenia. Rozdiely sú len minimálne v malom rozdielne kapacity spaľovne a to buď na 80 000 alebo na 60 000 ton odpadu ročne, pričom ide o tu istú lokalitu a podobnú technológiu.

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

Územie voľnej krajiny v prvom stupni ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Existujúca ČOV, u ktorej spracovateľ hodnotenia sám pripúšťa sanáciu aj keď nie je priamo určená hneď v rámci výstavby zariadenia, je v bezprostrednom kontakte s hranicou hydricko-terestrického nadregionálneho biokoridoru rieka Váh.

Vo vzdialenosti cca 760 m juhozápadným smerom sa nachádza genofondová lokalita Hýrovská slatina (Ramsarská konvencia – mokraď regionálneho významu), ktorá je tiež navrhovaná ako územie európskeho významu Natura 2000. Cca 1350 m juhovýchodným smerom sa nachádza genofondová lokalita Potoky S od kóty Javor. Hranica ochranného pásma NP Malá Fatra a chráneného vtáčieho územia SKCHVU013 Malá Fatra je vo vzdialenosti cca 3 km. Vlastné územie NP Malá Fatra a SKUEV0252 Malá Fatra vo vzdialenosti cca 4 km. Prírodná pamiatka Krasňanský lúh a zároveň územie európskeho významu SKUEV0221 Varínka vo vzdialenosti cca 4,5 km východným smerom. Lokalita výstavby spaľovne je v rámci súčasného areálu VAS, s.r.o., ktorá je využívaná ako priemyselná plocha, takže stavebné činnosti nebudú zasahovať do záujmov ochrany prírody.

Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody:

Správa Národného parku Malá Fatra uvádza nasledovné výhrady k týmto oblastiam správy o hodnotení:

- prípravy a separácie odpadu pred spaľovaním, nakoľko považujeme za nevhodné spaľovať odpad, ktorý je možné zhodnotiť aj iným a vhodnejším spôsobom, ako je napríklad recyklácia a ich druhotné využitie, spaľovanie takýchto odpadov považujeme za neprijateľné,
- zdravotných rizík pre obyvateľstvo, nakoľko nedisponujeme údajmi o chorobnosti voľne žijúcich živočíchov a preto považujeme za relevantné a potrebné aby v hodnotení boli uvedené nielen riziká, ale aj súčasný stav chorobnosti obyvateľstva (hlavne u detí) v predmetnom území, vrátane obyvateľov Žiliny, následne vyhodnotiť porovnanie s priemerom chorobnosti v rámci SR a prípadne aj EU (choroby dýchacieho ústrojenstva, očí, zápalov spojiviek, alergické ochorenia, onkologické ochorenia a pod. v zmysle hodnotenia zdravotných rizík a dopadov na zdravie),
- emisiami spôsobené znečistenie pôdy a potencionálne riziká spôsobené kumulatívnym zvyšovaním obsahu škodlivých látok v potravnom reťazci (zároveň aj jeho zvýšenie napríklad vplyvom dažďa), spracovateľ uvádza, že prienik emitovaných

škodlivín do potravného reťazca je nereálny, avšak neuvádza ako chce niečomu takému zabrániť a či je to vôbec technicky možné dosiahnuť,

- čistenia odpadových vôd, nakoľko spracovateľ nevie zaručiť a sám spochybňuje či existujúca mechanicko-biologická ČOV VAS Mojšova Lúčka bude spĺňať platné normy a požiadavky správcu toku na kvalitu vypúšťaných odpadových vôd a v prípade potreby navrhuje jej sanáciu, zároveň chýba spôsob a miesto ukladania kalov v ČOV,
- prehodnotiť kapacitu spaľovne, ktorú považujeme za predimenzovanú (zvoz odpadov zo širokého okolia – napr. aj Bytča, Kysucké Nové Mesto, Vrútky, Sučany a Martin),
- preveriť možnosti výstavby spaľovne aj na inej lokalite, napríklad priamo pri skládke na ostatný, prípadne nebezpečný odpad (zamedzí zbytočný prevoz odpadov z miesta ich produkcie do spaľovne a následne zase na skládku) a to aj z dôvodu zlých rozptylových podmienok a zlej kvality ovzdušia v lokalite Žiliny,
- preveriť možnosti kvalitnejšieho filtrovania škodlivín v súvislosti s možnosťou výstavby nižšieho komína, prípadne len s komínom vo výške budovy, t. j. 15 – 20 m (norma je na 42,4 m, norma v ČR na dioxíny výška 61,8 m), pokiaľ z dôvodu nízkeho obsahu škodlivých látok v emisiách nebude potrebné stavať vysoký komín, doporučujeme neznehodnocovať zbytočne scenériu blízkej rekreačnej oblasti a chránených území, z hľadiska dnešných trendov už vysoké komíny nie sú cestou k znižovaniu obsahu znečisťujúcich látok v ovzduší vzhľadom na globálny charakter tohto problému,
- doplniť v správe o hodnotení podrobnejšie informácie o zariadení na monitorovanie emisií pred vstupom spalín do komína, jeho technické parametre, možnosti ovplyvňovania obsluhou spaľovne a pod,

Za nesprávne uvedené údaje v správe o hodnotení považujeme:

- v kapitole o vplyvoch na vegetáciu, nakoľko tu nie je uvedená požadovaná koncentrácia imisii NO₂, ktorá je v inej časti správy uvádzaná 26,5 µg.m⁻³ a po jej sčítaní s emisiami zo spaľovne 1,31 µg.m⁻³ (teoretické max. hodnoty) bude blízko kritickej úrovne znečistenia 30 µg.m⁻³, v porovnaní s prísnejšou kritickou úrovňou škodlivín NO_x-N pre rôzne ekosystémy podľa Draft Manual for Mapping Critical Levels/Load, UN ECE, 1990, ktorá je 9 µg.m³, je táto viacnásobne prekročená už samotnou požadovou koncentráciou imisii bez príspevku zo spaľovne, pritom uvedený vplyv je v závere nesprávne hodnotený spracovateľom ako málo významný,
- uvedenie skládky Čadca Podzávoz, fi JOKO, Jozef Koubek, ako miesta na uloženie nebezpečných odpadov, nakoľko táto skládka je podľa našich zistení určená len na ukladanie odpadov iných ako nebezpečných.

Celkové hodnotenie správy o hodnotení a z nej vyplývajúce problémy:

- vo veľkom rozsahu sa v rôznych kapitolách neustále opakuje to isté teoretické zdôvodnenie a technický popis riešenia, čím dochádza v povrchnému naplneniu ich zadania,
- využívajú sa vo väčšej miere teoretické údaje, pričom absentujú údaje existujúce, napríklad súčasný zdravotný stav obyvateľstva, či súčasné hodnotenie zdravotného stavu lesných porastov v hodnotenom území v porovnaní s priemerom v SR či EU,
- keďže nám v rámci predchádzajúcich krokov schvaľovania nebol zaslaný zámer na požadovanú činnosť, nemôžeme vyhodnotiť naše predchádzajúce požiadavky, avšak stotožňujeme sa s väčšinou predchádzajúcich pripomienok SIŽP, IŽP Žilina a Priatelia Zeme-SPZ a považujeme ich naplnenie za nedostatočné,
- správa o hodnotení ako aj predmetný zámer činnosti je pripravený s minimálnymi vstupmi a minimálnymi nákladmi na realizáciu, čo pri tak celospoločenskom a nadregionálnom probléme ako je likvidácia odpadov z územia presahujúceho hranice niekoľkých okresov považujeme za neprimerané (spaľovňa odpadov sa stane druhým až tretím najväčším

producentom škodlivých emisií, vrátane jedov a karcinogénnych látok ako sú napríklad dioxíny či polyaromáty, v rámci hodnoteného územia, resp. v oblasti mesta Žilina).

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia:

V rámci splnenia špecifických požiadaviek MŽP považujeme z hľadiska ochrany prírody a krajiny za nedostatočne spracovanú požiadavku:

9. Popísať vplyvy imisného zaťaženia z navrhovanej činnosti na dotknuté lesy v NP Malá Fatra.

Pripomienka: chýba súčasný stav imisiami poškodených lesných porastov v NP Malá Fatra a imisiami vyvolané sekundárne škodlivé činitele ako sú napríklad lesný škodcovia – podkôrny drevokazný hmyz, či veterné kalamity na oslabených porastoch a pod. Z existujúcich materiálov staršieho dáta je napríklad známa akumulácia ťažkých kovov v pôde až po hranicu lesa, odumieranie niektorých druhov stromov, nekrózy na listoch, ihličí a aj na bylinách. Zvýšený výskyt obsahu síry v asimilačných orgánoch vo vzorkách stromov z blízkeho LHC Varín – výrazne vyšší oproti iným porovnávaným LHC, ale aj vyšší obsah chrómu, niklu a olova. V podkladoch z Lesníckej ochrannárskej služby SR za rok 2009 je zase zrejmé, že imisie sú stále dominantným najškodlivejším antropogénnym činiteľom poškodzovania lesných porastov a Žilinský kraj je tretí najviac postihnutý v rámci SR, pričom rozsah kalamitami poškodených lesných porastov má stúpajúci trend.

Návrh riešenia a odôvodnenie:

Po zhodnotení spracovaných variantných riešení **považujeme za lepší variant II.** a to z týchto dôvodov:

- mierne znižuje predimenzovanú kapacitu na spaľovanie odpadov,
- pri zväčšujúcom sa množstve produkcie odpadov bude vytvárať čiastočne tlak na zvýšenie podielu separovaných odpadov na druhotne využitie,
- menšie množstvo vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia a vôd,
- existencia dvoch pecí obmedzí negatívne vplyvy pri technických výpadkoch jednej z nich,
- lokalita umiestnenia technológie je už využívaná ako priemyselný areál s vybudovanou potrebnou infraštruktúrou.

V rámci realizácie odporúčame doplniť tieto opatrenia:

- výstavbu spaľovne s nižšou kapacitou spaľovania odpadov,
- výstavbu triedičky a separácie odpadov pred spaľovaním,
- zazmluvniť existujúcu skládku spĺňajúcu normy na ukladanie nebezpečných odpadov z odlučovania škodlivým (produkty z čistenia spalín – produkty z absorbéra použité tkaninové filtre),
- prebudovanie ČOV zaručujúcej dodržanie normy a požiadavky správcu toku vrátane vegetačného stupňa čistenia, z dôvodu zlého stavu kvality vody v rieke Váh (III. a IV. stupeň v meraných lokalitách v najbližších odberných miestach v predchádzajúcich rokoch),
- použitú a prečistenú odpadovú vodu z ČOV nevypúšťať do recipientu, ale recyklovať na opätovné využitie ako vodu na hospodárske účely v rámci technologického procesu spaľovne,
- zabezpečiť izoláciu priemyselného dvora pred nežiaducimi výluhmi z odpadov do okolia,
- v rámci výstavby zabezpečiť napojenie užitočných produktov z prevádzky spaľovne – elektrická energia a teplo – na okolité inžinierske – elektrické a termovodné siete a nielen pre využitie v areály VAS Mojšova Lúčka,
- o výrubu drevín požiadať osobitnou žiadosťou o vydanie rozhodnutia v zmysle § 47 a 48 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a ich realizáciu uskutočniť v čase vegetačného pokoja od 1.10. až 15.3. v roku,

- v maximálnej miere využívať možnosti zmiernenia negatívnych dopadov prevádzky výsadbou izolačnej zelene.

Požiadavky na monitoring:

- v prípade, že existujúca ČOV nebude prebudovaná, počas prvého mesiaca prevádzky doporučujeme uskutočňovať monitorovanie kvality vypúšťaných odpadových vôd z existujúcej ČOV VAS Mojšova Lúčka každý deň a nie raz za mesiac ako navrhuje spracovateľ, v prípade nesplňania limitov bezodkladne zastaviť prevádzku spaľovne do prestavby a modernizácie ČOV,
- výsledky monitorovania vypúšťaných odpadových vôd zasielať aj na Správu NP Malá Fatra vo Varíne,
- monitorovanie znečistenia ovzdušia doporučujeme realizovať nielen zariadením kontroly emisií zabudovaným v spaľovni ale aj zariadeniami v okolitých obciach, doporučujeme však častejšiu frekvenciu než navrhuje spracovateľ a z dôvodu ich reprezentatívnosti termíny prevádzkovateľovi spaľovne vopred neoznamovať (napr. viď. pripomienky obce Mojš k zámeru).

KRAJSKÝ POZEMKOVÝ ÚRAD V ŽILINE (list č. KPÚ 2011/00049/15 O zo dňa 25.1.2011)

KPÚ v Žiline vo svojom stanovisku konštatuje, že výstavbou predmetného investičného zámeru na parcelách „C“ KN č. 554/1, 554/5, 556/1, 556/2, 556/37, vedených ako ostatné plochy a zastavené plochy a nádvoria, nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy, a KPÚ v Žiline tak nie je predmetným zámerom dotknutý a **nemá** k nemu **pripomienky**.

Následne upozorňuje, že v prípade, ak by počas výstavby došlo k poškodeniu príľahlej poľnohospodárskej pôdy, investor je povinný ju uviesť do pôvodného stavu na vlastné náklady.

KRAJSKÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU v Žiline

(list č. KRHZ-ZA-OPP-125-001/2011 zo dňa 31.1.2011)

KR HaZZ v Žiline, ako dotknutý orgán v zmysle §31 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, **berie na vedomie** predloženú správu o hodnotení.

OBVODNÝ ÚRAD ŽILINA, ODBOR CIVILNEJ OCHRANY A KRÍZOVÉHO RIADENIA

(list č. OCOaKR-2011/02934-002 zo dňa 15.2.2011)

ObÚ Žilina, odbor COaKR požaduje v ďalšom územnom a stavebnom konaní zohľadňovať záujmy na ochranu životov, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí vyšpecifikovaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

Ďalej konštatuje, že v správe o hodnotení na str. 30, 31 sú uvedené len údaje o celkovej ročnej spotrebe používaných chemikálií (uvádza aj konkrétne informácie), pričom „chýbajú dôležité údaje navrhovaného množstva nebezpečných látok, ktoré by sa mali reálne skladovať v areáli tejto spoločnosti (denne, týždenne, mesačne). Z tohto dôvodu sa nedá posúdiť miera rizika ohrozenia životov a zdravia zamestnancov spoločnosti a obyvateľov okolitých obcí, ako aj životného prostredia v prípade vzniku priemyselnej havárie.“

OBVODNÝ ÚRAD PRE CESTNÚ DOPRAVU A POZEMNÉ KOMUNIKÁCIE v Žiline

(list č. 2011/00184-003/AND zo dňa 2.2.2011)

ObÚ pre CDaPK v Žiline ako príslušný orgán štátnej správy pre pozemné komunikácie podľa § 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v úplnom znení neskorších predpisov vo svojom stanovisku stručne uvádza základne identifikačné údaje navrhovateľa a navrhovanej činnosti (názov a sídlo navrhovateľa, názov činnosti, umiestnenie činnosti, vrátane informácií o dopravnom napojení dotknutého areálu na cestu III/018 249 a na cestu

I/18, účel činnosti, variantnosť činnosti a realizovateľnosť variantov, závery hodnotenia vplyvov na životné prostredie, dopravu a obyvateľstvo). Vo svojom stanovisku tiež konštatuje, že intenzita vozidiel z navrhovanej činnosti výrazne neovplyvní existujúcu dopravu na ceste I/18. Na základe uvedených skutočností, preskúmania priloženej správy o hodnotení z hľadiska vplyvov na životné prostredie a jestvujúci dopravný systém, konštatuje, že **nemá pripomienky** k realizácii navrhovanej činnosti.

ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ, ODBOR REGIONÁLNEHO ROZVOJA A CESTOVNÉHO RUCHU (list č. 2994/2011/ORRaCR-006 zo dňa 7.2.2011)

ŽSK v úvode svojho stanoviska stručne uvádza zámer navrhovateľa na výstavbu spaľovne odpadov, s funkciou ich termického zhodnocovania výrobou tepla a elektrickej energie, a umiestnenie navrhovanej činnosti v jestvujúcom areáli VAS, s.r.o. v k.ú. Mojšova Lúčka.

Pre územie Žilinského kraja je platným územnoplánovacím dokumentom Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja (ÚPN VÚC ŽK), ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 359/1998 z 26.5.1998 a jeho záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 223/1998 v znení Zmien a doplnkov č. 1-3, ktorých záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväznými nariadeniami Žilinského kraja.

Grafická časť ÚPN VÚC ŽK je vypracovaná v mierke M = 1:50 000, preto nerieši katastrálne územia obcí v podrobnosti parciel, ale len funkčné plochy a priestorové usporiadanie územia.

Pre plochu vyznačenú v prílohe predmetného zámeru je v platnej územnoplánovacej dokumentácii regiónu ÚPN VÚC ŽK v znení platných zmien a doplnkov v grafickej časti (výkres č.2 - Komplexný urbanistický a dopravný návrh) navrhnuté konkrétne funkčné využitie:

rekreačný priestor vyššieho významu - (v grafickej časti vyznačené oranžovou farbou, stav - vodorovná šrafo, návrh - vodorovná šrafo) - priestorové usporiadanie a funkčné využívanie rekreačného územia v rozptyle, bez možnosti intenzívnej urbanizácie, pre dynamické aktivity, obslužné, doplnkové a servisné zariadenia. Podstatnú časť rekreačných priestorov musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, trávne plochy, prípadne vodné plochy.

Funkčné plochy využiteľné pre oblasť cestovného ruchu boli v ÚPN VÚC ŽK v znení platných zmien a doplnkov prerokované so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, miestnou samosprávou a orgánmi ochrany prírody.

Na základe uvedeného Žilinský samosprávny kraj upozorňuje na **nesúlاد** predloženej správy o hodnotení „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina - Mojšova Lúčka" s ÚPN VÚC ŽK v znení platných zmien a doplnkov.

V zmysle nášho stanoviska k zámeru predmetnej činnosti o možnosti zmeny spôsobu funkčného využívania záujmovej lokality v ÚPN VÚC ŽK konštatujeme, že prebiehajúci proces obstarávania Územného plánu mesta Žilina a tiež Zmien a doplnkov č. 4 ÚPN VÚC ŽK potvrdil naderadenosť funkcie rekreačného priestoru vyššieho významu v tejto lokalite v súlade s platným právnym stavom ÚPN VÚC ŽK.

Vzhľadom na nesúlاد zámeru „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina - Mojšova Lúčka" s ÚPN VÚC ŽK Žilinský samosprávny kraj **nesúhlasí** s vydaním kladného záverečného stanoviska v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

MESTO ŽILINA (list č. 1689/2011-7184/2011-OŽP-ŠEV zo dňa 17.2.2011)

Mesto Žilina v úvode svojho stanoviska uvádza základné informácie o navrhovateľovi, navrhovanej činnosti, jej umiestnení a účele. Uvádza aj základné parametre navrhovaného zariadenia v jednotlivých variantoch.

Ďalej sa v stanovisku uvádza (citácia):

Podľa predloženej správy z 33 t/hod vyrobenej pary sa predpokladá asi 3 t/hod využiť pre vlastnú spotrebu a zvyšných 30 t/hod dodávať do parnej turbíny, pričom s parou vyrobenou v spaľovni je uvažované v troch základných prevádzkových režimoch, a to:

- čisto kondenzačná výroba elektriny (absentuje konkrétnejšie riešenie jej dodávky do nadriadenej siete)
- výroba elektriny s dodávkou tepla pre areál VAS,
- výroba elektriny s dodávkou tepla pre areál VAS a cudzím odberateľom (absentuje nielen konkretizácia cudzích odberateľov ale aj riešenie dodávky/rozvodov tepla).
- „Spaľovne odpadov je potrebné chápať ako zariadenie, ktoré je súčasťou procesu zhodnocovania odpadov, s výrobou tepla a elektrickej energie.“
- „V súčasnosti sa predpokladá so spotrebou tepla iba vo vlastnom areáli spoločnosti VAS, s.r.o., preto sa zatiaľ neuvažuje s výstavbou nových teplovodných sietí mimo areál kafilérie.“
- Podľa Programu odpadového hospodárstva SR je možné: povoľovať nové zariadenia na spaľovanie odpadov len za účelom energetického využitia.

V správe sa síce uvažuje o možnosti okamžitého odberu pary pre dodávku odberateľom v okolí, chyba však riešenie samotnej dodávky tepla a tiež možnej dodávky elektrickej energie do nadradenej siete. Pokiaľ je zámerom energetické zhodnotenie, potom by teplovodné a elektrické siete mali s posudzovaným zariadením tvoriť jeden neoddeliteľný stavebnotechnický celok.

Ako správa ďalej uvádza:

- Pre navrhovanú spaľovňu bude dodávaný netriedený tuhý odpad,
- „Zvozová oblasť pre navrhovanú činnosť sa uvažuje najmä pre mesto Žilina a okolité obce. Pre zvoz odpadov sa predpokladá aj s oblasťami okresných miest ako Bytča, Kysucké Nove Mesto a Martin“, z čoho vyplýva regionálny charakter spaľovne,
- v areáli spaľovne nie je možné triedenie odpadu, separácia závisí od obce,

Z celkového množstva komunálneho odpadu vyprodukovaného v meste Žilina za rok 2009 tvoria materiálovo zhodnocované a zhromažďované odpady (drobný stavebný odpad, papier a lepenka, sklo, plasty, šatstvo, kovy a iné) len asi 2,59% (!) Je úplne evidentné, že prevencia vzniku odpadu ma v meste Žilina obrovský potenciál.

Spaľovne navyše potrebujú kvôli ekonomickosti prevádzky stály prísun veľkého množstva odpadov. Recykláciu a iné alternatívy preto vnímajú ako konkurenciu, ktorá im tento prísun „odoberá“.

V štúdií Ekonomické modely hodnocení komplexních nákladů v odpadovém hospodářství, ktorej autorom je J. Slavík a kol., z roku 2004 sa píše: „V spádových oblastiach spaľovni sa triedenie spáliteľných zložiek obmedzuje a oddelene sa zbiera predovšetkým sklo, prípadne kovy“.

K predloženej správe Mesto Žilina ďalej konštatuje:

1. V roku 1980 bol spracovaný Územný plán sídelného útvaru Žilina (ďalej len ÚPN-SÚ), ktorý bol schválený uznesením Vlády SSR č. 352/1978 a jeho platnosť potvrdená Ministerstvom výstavby a techniky SSR dňa 08.04.1981. Podľa tohto ÚPN-SÚ sa v Mojšovej Lúčke uvažuje s novým priemyselným obvodom, pričom sa uvádza, že „Vedľa kafilérie je ešte uvažované so spaľovňou **mestských** odpadkov a východnú stranu areálu uzatvára plocha kompostových polí, ktorá by mala byť zdrojom tepla celého obvodu. Medzi štátnou cestou I. tr. č.18 a oplotením závodov mal byť vysadený 30 m široký pás zelene“, pričom sa zároveň konštatuje, že s dostavbou tohto obvodu je možné uvažovať až po roku 2000 (t.j. vo výhlade, po návrhovom období ÚPN-SÚ) „vzhľadom na nesúhlas poľnohospodárov“. Zároveň sa v kapitole 10.6 - Zložiská odpadu uvádza: „Po roku 2000 uvažuje sa s vybudovaním riadenej skládky od mesta v súčinnosti so spaľovňou odpadu. Spaľovňa odpadu je v ÚPN-SÚ Žilina navrhnutá v priestore východne od kafilérie“.
2. V roku 1993 bol spracovaný ÚPN-SÚ Žilina, Dielčia zmena - Vodné dielo Žilina (ďalej len ÚPN-SÚ DZ), ktorého záväzné časti boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením mesta Žilina č. 11/93. „Priestor medzi 1/18 a ľavým brehom vodnej nádrže od Straňavského potoka“,

v ktorom je podľa predloženej správy navrhovaná spaľovňa odpadov je v ÚPN-SÚ DZ riešená v dvoch alternatívach. „Alternatíva A - „...bez plošného rozvoja, pri vykonávaní opatrení proti možnému znečisteniu nádrže“, alternatíva B - „vzhľadom na predpokladané rekreačné využívanie nádrže vo vzťahu k Novej Mojšovej Lúčke a viacerým záhrad. osadám uvažovať s premiestnením areálov poľnohospodárskeho závodu a asanačného kafilerického podniku do inej vhodnejšej polohy do r. 2000.“ Vzhľadom na vodné dielo s jeho rekreačným využitím ako novou funkciou v území, s výstavbou riadenej skládky so spaľovňou mestských odpadkov sa tu už neuvažuje, pričom v záväzných regulatívoch článku 4 - Funkčné usporiadanie v bode 1 spomínaného VZN sa hovorí: „Funkčné využitie území a plôch je vymedzené na výkrese č. 1 schválenej zmeny ÚPN-SÚ Žilina - Vodné dielo v rozsahu riešených katastrálnych území sídelného útvaru Žilina. Tomuto vymedzeniu musí zodpovedať spôsob užívania území a účel umiestňovaných a povoloovaných stavieb, vrátane ich zmien a zmien v ich užívaní. Stavby a iné opatrenia, ktoré funkčnému vymedzeniu území a plôch nezodpovedajú, nesmú byť na týchto územiach, alebo plochách umiestnené alebo povolené.“

3. V roku 1994 bol ÚPN-SÚ Žilina prehodnotený a jeho záväzne časti boli schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline číslo 2/94 zo dňa 29.04.1994 a vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením mesta Žilina číslo 3/1994. Toto VZN platí pre sídelný útvar Žilina „okrem územia vymedzeného v zmene ÚPN-SÚ Žilina - Vodné dielo, schválenej MZ v Žiline dňa 11.11.1993“.
4. V 12/2007 bola spracovaná a Uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline číslo 150/2008 schválená koncepcia rozvoja mesta Žiliny v oblasti tepelnej energetiky.
5. V súčasnej dobe je spracovávaný Územný plán mesta Žilina (ďalej len ÚPN-M), ktorý je po prerokovaní (prebehlo v termíne 26.04.2010 - 26.06.2010) v etape vyhodnocovania pripomienok. V tomto ÚPN-M sa pripúšťa termické spracovanie odpadov v lokalite Horevažie, vo väzbe na jestvujúcu tepláreň a v lokalite Mojšova Lúčka vo väzbe na VAS. Vzhľadom na ukončenie regionálnej skládky odpadov v Považskom Chlmcí (povolenie do r. 2013) a doručenie negatívnych stanovísk a petícií občanov mesta Žilina a okolitých dotknutých obcí voči navrhovanému riešeniu, bude musieť mesto Žilina pristúpiť k doriešeniu otázky likvidácie odpadov komplexne, v úzkej spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom.

Z uvedeného vyplýva, že **umiestnenie spaľovne** odpadov v danej lokalite **je v rozpore s:**

- ÚPN-SÚ Žilina, Dieľcia zmena - Vodné dielo Žilina,
- ÚPN-VÚ Žilinského kraja, a zároveň tiež **nie je v súlade** s koncepciou rozvoja mesta Žiliny v oblasti tepelnej energetiky

Na základe vyššie uvedených skutočností **mesto Žilina nesúhlasí s umiestnením a realizáciou navrhovanej činnosti.** O umiestnení spaľovne Mesto Žilina, ako orgán územného plánovania, rozhodne na základe výsledku procesu obstarávania ÚPN-M, teda po schválení nového ÚPN-M.

OBEC MOJŠ (mail zo dňa 24.02.2011, 12:27 z adresy ocumojš@mail.t-com.sk)

Obec Mojš zaslala svoje stanovisko k správe o hodnotení súčasne aj mailom, ktorého prílohou bolo stručné vyjadrenie o nesúhlase obce s predloženou správou o hodnotení a informácia o zaslaní odôvodneného stanoviska poštou.

OBEC MOJŠ (list zn. 24.02.2011/72)

Obec Mojš hneď v úvode svojho písomného stanoviska konštatuje **nesúhlas** s predloženou správou o hodnotení a následne odôvodňuje (citácia):

1. Podľa platného územného plánu Mesta Žilina z roku 1980 je spaľovňa komunálnych odpadov navrhnutá vedľa areálu Kafilerie. Kafileria v platnom územnom pláne ako taká je definovaná ako podnik a nie ako spaľovňa komunálnych odpadov. Mesto Žilina - stavebný úrad by mal vydať záväzné stanovisko k výstavbe spaľovne v priestoroch kafilerie. Toto záväzné stanovisko by potvrdilo súlad projektu s platným územným plánom mesta Žilina a VÚC Žilinského kraja

2. Ak by aj spaľovňa podľa predloženého zámeru bola umiestnená vedľa kafilérie územný plán ráta so spaľovňou komunálnych odpadov a nie so spaľovňou odpadov, iného odpadu ako nebezpečného odpadu a komunálneho odpadu.
3. Podľa platného Územného plánu vyššieho územného celku Žilinského kraja je celá lokalita umiestnenia spaľovne definovaná ako rekreačný priestor vyššieho významu, čo v konečnom dôsledku vyjadruje rekreačnú oblasť Vodné dielo Žilina.
4. Zámer ako taký nie je zámerom termického zhodnocovania odpadov v celej výške. Pri spaľovaní zámer počíta s výrobou pary 33 ton za hodinu. Z toho 3 tony za hodinu bude využívať vlastný zámer. Umiestniť celý objem pary po výrobe elektrickej energie je v tejto lokalite nereálne. Chladiť paru a vracať ju do výrobného procesu len na výrobu elektrickej energie nie je zhodnotenie odpadu podľa smerníc európskej únie pre zelené projekty. To znamená že ak sa nevyužije všetko vyrobené teplo a spaľovňa vyprodukuje do roka niekoľko tisíc ton nebezpečného odpadu, ťažkých kovov vo vode a exhalátov v ovzduší viac životnému prostrediu ublíži ako pomôže.
5. V oblasti vplyvu hluku bola Obec Mojš chybné zaradená spolu s Obcou Mojšova Lúčka do III. kategórie územia s prípustnou hladinou hluku 60db. V obci Mojš má byť podľa platnej legislatívy zaradená do II. kategórie územia s prípustnou hladinou hluku 50db. Hluková štúdia nezohľadňuje hlučnosť v území z budúcej spaľovne, nemá spracovaný 3D model terénu a celej situácie, aby vierohodne posúdila tienenie, pohltivosť a odrazy v prostredí. Správa o hodnotení ako taká neráta s protihlukovými opatreniami, čo by malo na Obec Mojš vplyv v zhoršení kvality životného prostredia.
6. V oblasti odpadových vôd správa neráta s výstavbou čističky odpadových vôd pre odlúčenie ťažkých kovov. Tieto pri súčasnej technológii v čističke odpadových vôd nebudú odlúčené a budú priamo vypúšťané do Vodného diela rekreačnej oblasti VD Žilina. Správa o hodnotení nepojednáva o prvkoch obsiahnutých v znečistenej vode ako kobalt, mangán, antimón, vanád. Pôvodný zámer tieto prvky obsahoval. Pre spomínané prvky SVP, š.p. Piešťany nevydal žiadne limity. Nakoľko sa prítok odpadových vôd do jestvujúcej čističky takmer zdvojnásobí na 57 866 m³/rok trváme na tom aby sa vytvoril systém na odvádzanie znečistenej vzdušiny z čističky odpadových vôd a následne bol privádzaný ako primárny vzduch do spaľovacej komory.
7. V oblasti ovzdušie správa o hodnotení v stanovisku predkladateľa hovorí o mobilnom monitoringu 1x ročne vo vybraných obciach. Vzhľadom na to že spoločnosť ktorá bude prevádzkovať spaľovňu je súkromná bez podielu mesta Žilina je okamžitá možnosť kontroly ovzdušia okolitých obcí takmer nulová. Na základe toho trváme na umiestnení trvalej monitorovacej stanice v Obci Mojš za prístupu štatutárov okolitých obcí. Žiadame aby AEMS - automatický monitorovací systém emisií každého kotla bol riešený tak aby neumožňoval externý zásah do výsledkov meraní a uchovával ho pre potreby kontroly Štátnych orgánov. Pre lepšiu transparentnosť žiadame aby výsledky meraní z AEMS boli on-line uverejňované na webovej stránke spaľovne. Správa o hodnotení neráta so čítaním maximálnych znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia z blízkej prevádzky obalovačky Inžinierskych stavieb Košice.
8. Správa o hodnotení nepojednáva o kontrole odpadu pri vstupe do bunkra. Žiadame o doplnenie kamerového monitorovacieho systému bez možnosti ext. zásahov pre spätnú kontrolu spaľovaného druhu odpadu.

OBECE GBELANY (list č. 54/2011 zo dňa 22.2.2011)

Obec Gbelany, v zastúpení starostom obce Ing. Jozefom Martinčekom, uvádza v svojom liste po sumarizácii základných identifikačných údajov predloženej správy o hodnotení nasledovné stanovisko (citácia):

Navrhovaná prevádzka je na základe Vyhlášky č. 356/2010 Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky z 12. augusta 2010, ktorou

sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v prílohe č. 2 zaradená ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, ktorá bude mať negatívny vplyv na životné prostredie v katastrálnom území Gbeľany.

Na základe požiadaviek občanov obce Gbeľany s uvedeným zámerom „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VÁS Žilina - Mojšova Lúčka „ Obec Gbeľany **nesúhlasí**.

OBEČ VARÍN (list bez značky, zaevidovaný pod č. 13 209)

Obec Varín **nesúhlasí** s predloženým zámerom a uvádza nasledovné pripomienky (citácia):

Formálne pripomienky:

1. Výstavba spaľovne v navrhovanej lokalite nie je v súlade s platným územným plánom vyššieho územného celku Žilinského kraja. 4. dodatok k územnému plánu nie je platný a podľa územného plánu z roku 1980 je síce spaľovňa v danej lokalite navrhnutá, ale len spaľovňa komunálneho odpadu (nie ostatného odpadu) a ako samostatný celok nie súčasť kafilérie. Kafiléria je definovaná ako podnik (nie spaľovňa).
2. Podľa platného Územného plánu vyššieho územného celku Žilinského kraja je lokalita umiestnenia spaľovne definovaná ako rekreačný priestor vyššieho významu, čo je nezlučiteľné s navrhovanou prevádzkou.

Technické pripomienky:

3. Navrhovaný systém monitoringu exhalátov produkovaných spaľovňou „Správy o hodnotení“ str. 12 považujeme za nedostatočný a netransparentný. V prípade výstavby budeme požadovať vybudovanie systému aspoň 3 stálych monitorovacích staníc v dotknutom okolí, kde budú mať prístup aj starostovia a členovia samospráv obcí z dotknutej oblasti (Mojš, Mojšova Lúčka, Strečno, Stráňavy, Varín, Gbeľany, Nededza). To by bol dostatočne transparentný spôsob preukázania vplyvu na životné prostredie v dotknutom regióne, s čím investor nemôže mať žiaden problém vzhľadom na deklarovaný minimálny negatívny vplyv spaľovne.
4. Likvidácia zápachajúceho vzduchu z kafilérie jeho spaľovaním v peci spaľovne je vítané, ale jeho vypúšťanie cez 80 metrový komín počas odstávky pece spaľovne (čo predstavuje cca 20 % dní v roku), zaťaží neznesiteľným zápachom ešte väčšie územie ako tomu bolo doposiaľ. To považujeme za závažné zníženie kvality života v dotknutých obciach, s ktorým ako volený zástupcovia občanov nemôžeme súhlasiť.
5. Výroba elektrickej energie spaľovaním odpadov nie je v súlade so smernicami európskej únie pre zelené projekty.
6. V „Správy o hodnotení“ nie je definované, ale ani len povedané, aký podiel na spaľovanom odpade bude tvoriť odpad komunálny a aký podiel ostatný odpad.
7. Zároveň sa poukazuje na vyčerpanie kapacít mestskej skládky v Považskom Chlmci ako hlavný dôvod výstavby spaľovne, ale v „Správy o hodnotení“ ani na Verejných prerokovaniach (Varín, Mojš osobná účasť zástupcov obce) nebolo povedané ani odpovedané, že sa bude spaľovať práve tento odpad, ktorý by inak išiel na mestskú skládku v Považskom Chlmci. Naopak, uvažuje sa o zväžaní odpadu z Martina, Vrútok, Čadca atď. Vraj je to otázka zazmluvnenia partnerov. Keď už používate v „Správa o hodnotení“ ako hlavný argument za výstavbu spaľovne „vyčerpanie skládkových kapacít mestskej skládky v Považskom Chlmci“, mali by ste sa aj zaviazat, že budete spaľovať práve tých 75 000 t odpadu ročne, ktoré by sa inak skládkovali na mestskej skládke v Považskom Chlmci a len zvyšok spaľovaného odpadu bude z iných regiónov.

Vecné pripomienky:

8. Chápeme, že súčasné riešenie problému komunálneho odpadu - skládkovaním je do budúca nemožné. Chápeme aj to, že v súčasnosti je hneď po separácii a následnej recyklácii časti odpadov najvhodnejšia forma spracovania zvyšného komunálneho a

ostatného odpadu jeho spaľovanie, respektíve energetické zhodnotenie. Výsledkom je tepelná a elektrická energia, ktorá sa ďalej využíva. Vedľajší produkt je škvara, ktorá je už z ekologického hľadiska čistá a sterilná, takže nerobí problém ani jej dlhodobé skládkovanie. Ekologickosť tohto systému spočíva však v synergických efektoch. T.j. prijať nutné riešenie problému zbavenia sa komunálneho odpadu jeho energetickým zhodnotením tak, aby:

- sa zmenšili jeho objem,
- dostali sme biologicky čistý výsledný odpad jeho tepelným spracovaním
- získali tepelnú a elektrickú energiu pre ďalšie využitie,
- a súčasne sme nevytvárali nové zdroje emisií popri už existujúcich, ale práve tieto už existujúce zdroje znečistenia nimi nahrádzali.

Preto v prípade nutnosti umiestnenia spaľovne v Žilinskej kotline je z ekologického aj ekonomického hľadiska najvhodnejšia lokalita v Žilinskej teplárni.

Nakoľko tepláreň na výrobu pary používa ako základné palivo hnedé uhlie, ktorého spaľovaním vzniká veľký objem emisií. Tepelný výkon, ktorý sa dá dosiahnuť spaľovaním komunálneho odpadu musí nahradiť tepelný výkon, ktorý je produkovaný spaľovaním hnedého uhlia. Tým nedôjde k nárastu produkovaných emisií, len sa nahradia emisie zo spaľovania uhlia za emisie zo spaľovania komunálneho odpadu. Chápeme, že na dosiahnutie rovnakého tepelného výkonu je treba spáliť objemovo väčšie množstvo komunálneho odpadu ako uhlia, ale zároveň ste nás presviedčali v „Správa o hodnotení," že spaľovňa bude produkovať podstatne menej emisií ako Žilinská tepláreň, takže v konečnom dôsledku je možné, že výroba tepla v teplárni spaľovaním odpadu bude produkovať menej emisií ako súčasná technológia.

Ďalší synergický efekt v tejto lokalite je, že za palivo už nebude musieť tepláreň platiť, ale naopak, zaň peniaze bude dostávať, takže je tu priestor na to, aby klesali ceny tepla pre občanov mesta Žilina.

Zároveň sa končí výnimka kedy teplárne dostávali emisné kvóty od štátu zadarmo a budú si ich musieť nakupovať, čo povedie k zvyšovaniu ceny tepla. Ale na spaľovanie komunálneho odpadu sa tieto emisné kvóty nevzťahujú, takže aspoň časť produkcie tepla by nepodliehalo zdraženiu.

Z uvedeného vyplýva, že umiestnenie spaľovne do areálu Žilinskej teplárne môže priniesť zníženie cien tepla, odbúranie častí budúcich nákladov, vyrieši problém komunálneho odpadu v regióne Žiliny a zároveň môže priniesť zníženie emisií v teplárni a teda aj čiastočné skvalitnenie ovzdušia v Žiline.

9. V plánovanej lokalite umiestnenia spaľovne (areál VAS, s.r.o.) už existujú veľké zdroje znečistenia ovzdušia. Vo vzdialenosti do 4 km od našej obce sa nachádza DOLVAP, s.r.o., VAS, s.r.o. (kafiléria), MOBIS, Obaľovňa živočných zmesí v Mojšovej Lúčke. Ďalší zdroj znečisťovania ovzdušia vzhľadom na poveternostné a klimatické pomery v našej doline (vid. Prílohy) je pre nás neprijateľný.
10. Obec Varín by bola postihnutá zhoršením životného prostredia bez žiadneho prospechu z tejto spaľovne.
11. Nedovoľíme si spochybňovať údaje obsiahnuté v „Správa o hodnotení". Nemáme nato kvalifikáciu, ale dávame do pozornosti, že niektoré údaje zo štúdie v nej obsiahnuté sa líšia od iných štúdií zhotovených tiež renomovanými odborníkmi. Preto jej ako aj ostatným uvedeným materiálom (príloha č.1, príloha č.2, príloha č.3, príloha č.4) prisudzujeme len informatívny charakter. Uvedieme pár príkladov:

Veterná ružica na strane č. 67 „Správy o hodnotení" prebratá z materiálu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia - územia mesta Žilina 2009" strana č. 9 (príloha č.1), má pre nás rovnakú vypovedaciu hodnotu, ako obdobná štúdia zverejnená v správe „Slovenskej Agentúry Životného prostredia z roku 1996" (príloha

č.2), ktorá obdobne čerpala údaje zo stanice SHMU - Žilina, kde veterná ružica vyzerá úplne inak a ďaleko viac podľa našich skúsenosti zohľadňuje skutočnosť. Podľa nej (príloha č.2) je ďaleko viac prevládajúcich vetrov východným smerom, teda smerom na Varín kde tieto vetry narazia na pohorie Malej Fatry. Teda aj spádová oblasť je podstatne viac deformovaná týmito vetrami a orientovaná smerom na východ kde leží Varín a Strečno. Preto aj spád emisií bude tu smerom na východ s prihliadnutím na topografiu a výškový reliéf okolitej krajiny väčší práve vo Varíne a Strečne.

Rovnako táto správa „Slovenskej Agentúry Životného prostredia z roku 1996" (príloha č.2) konštatuje bezvetrie alebo veľmi slabý vietor až v 60% dní v roku, čo je v súlade s údajmi na strane č. 68 „Správy o hodnotení" kde je udaná hodnota 60,2% a potvrdzujú ju aj údaje obsiahnuté v „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žilina 2008 - 2013" na strane 20 (príloha č. 3) a aj ďalšia štúdia, ktorá brala do úvahy hodnoty od roku 1951 (príloha č.4), ktorá udáva hodnoty v rozmedzí 33 - 50%.

V čom sa však tiež všetky štúdie (príloha č.1, príloha č.2, príloha č. 3, príloha č.4) zhodujú je, že

„V oblasti kotliny je po celý rok zvýšená relatívna vlhkosť vzduchu, je to oblasť s najväčším počtom dní roku s hmlou. Z hľadiska potenciálneho znečistenia ovzdušia sú veterné pomery v Žilinskej kotline veľmi nepriaznivé a relatívne menšie zdroje exhalátov vedú k vysokej úrovni znečistenia v prízemnej vrstve." Citujeme pokračovanie z „Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia - územia mesta Žilina 2009" bod 2.4 strana č. 10 (príloha č.1), teda z materiálu, z ktorého ste čerpali aj Vy, len ste túto informáciu akosi opomenuli prevziať. Kladieme si otázku. Keď výskyt hmiel považujú za dôležitú všetky štúdie, nakoľko sa početnosti jej výskytu venujú, prečo ste sa v tak podrobnej „Správy o hodnotení" o tomto faktore ani nezmienili?

Je zaujímavé, že rovnako ste z daného materiálu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia - územia mesta Žilina 2009" strana č. 10 (príloha č.1) neprevzali ani informácie o výskyte inverzií, ktoré sa tu tiež nachádzajú?

Zaujímavé je ale, že za zdroj údajov o produkcii znečistenia v našom regióne používate údaje z „NEIS 2010" „Správy o hodnotení" strana č. 69 a už nie z „Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia - územia mesta Žilina 2009" kde sa na strane č. 26-29 (príloha č. 1) nachádzajú vyššie hodnoty produkovaných nečistôt aj pre DOLVAP s.r.o., aj Žilinskú tepláreň a.s. oproti Vami použitých podkladov NEIS 2010.

OBČANIA MESTA ŽILINA

(list zo dňa 18.2.2011 podpísaný Ing. Jozefom Štrbom, poslancom mesta Žilina, volebný obvod č.6, podporený podpismi 447 podpismi občanov mestských častí Mojšova Lúčka, Trnové a Rosinky)

Občania mestských častí Mojšova Lúčka, Tŕňové a Rosinky mesta Žilina, ktorí svojim podpisom podporili zaslaný list, v úvode svojho stanoviska uvádzajú, že sa vyjadrili k zámeru vyššie uvedenej stavby listom zo dňa 1.8.2010, ktorý adresovali vedeniu mesta Žilina. Súčasne konštatujú, že predmetným stanoviskom využívajú svoju možnosť pripomienkovať Správu o hodnotení v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. a vo svojom stanovisku vyhodnocujú plnenie „Rozsahu hodnotenia zo dňa 20.7.2010 k zámeru navrhovateľa". K predloženej Správe o hodnotení a navrhovanej činnosti uvádzajú v obsažnom liste pripomienky možné zosumarizovať nasledovne:

- nedostatočný potenciál zvozovej oblasti pre naplnenie kapacity zariadenia
- nesúlady s ÚPN SÚ a VÚC
- neuspokojivé informácie o nakladaní so vznikajúcimi odpadmi
- nesúhlas s výstupmi rozptylovej štúdie a posúdenia zdravotných rizík pre nepresnosti (veterná ružica, počet stavov bezvetria, ..)
- nedostatočnosť navrhovaného riešenia zápachu

- nevyhodnotenie kumulatívnych vplyvov s inými zdrojmi znečisťovania v lokalite
- absencia informácií o odbere a rozvodoch vyprodukovaného tepla, poťažne elektrickej energie
- nedostatočné vysporiadanie sa požiadavkou na imisný monitoring
- nedostatočné zohľadnenie možnosti vyššej miery separácie
- nedostatočné vyhodnotenie vplyvov na rekreačnú zónu Vodné Dielo, vrátane výhrady k absencii použitia Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny
- nedostatočné vysporiadanie sa s posúdením vyvolanej dopravy na jestvujúcu dopravnú situáciu

Po uvedení pripomienok k predloženej správe o hodnotení list občanov ešte uvádza, že mesto Žilina má spracovanú Koncepciu mesta Žilina v oblasti tepelnej energetiky, (schválená Uznesením č. 1502008 zo dňa 13.10.2008 v mestskom zastupiteľstve), v ktorej nie je uvažované s výstavbou spaľovne v tejto lokalite.

V závere svojho listu občania konštatujú, že „na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj z pohľadu trvalo udržateľného stavu životného prostredia a zdravia občanov v tejto časti mesta Žilina a jeho príľahlých obcí“ **nesúhlasia s realizáciou** navrhovanej činnosti. Uvádzajú tiež, že „stanovisko je podporené aj názormi občanov mestských častí Trnové, Mojšová Lúčka a Rosinky, ktoré boli prezentované na stretnutiach občanov s poslancami mestského zastupiteľstva mesta Žilina“ a vyslovujú vieru v to, že „v rámci pripomienkovania procesu posudzovania vplyvu stavby na životné prostredie budú argumenty a záujmy občanov dostatočné pre udržanie a rozvoj životného prostredia a zdravia občanov“

ING. IVANA ADAMICOVÁ, HLAVÁTKOVÁ 16, 010 01 ŽILINA (list zo dňa 20.2.2011)

V úvode obsažného listu sú uvedené pripomienky k navrhovanej činnosti a predloženej Správe o hodnotení venujúce sa nasledujúcemu:

- nedostatočná vzdialenosť od obydľí
- nesúhlas so závermi rozptylovej štúdie
- rozpor s ÚPN VÚC a SÚ
- preferovanie separácie a iných technológií, napr. splittingu v Dolnom Hričove, ale aj skládok s dostatočnou voľnou kapacitou, ktoré sú v regióne dostupné a v tej súvislosti nedostatočný potenciál regiónu pre naplnenie kapacity nového zariadenia,
- neekonomickosť a neekologickosť (prítomnosť emisií ZL do ovzdušia a vôd, vysoké množstvá vznikajúcich odpadov, ...) navrhovaného riešenia
- nedostatočné riešenie problematiky odberu tepla a elektrickej energie
- nedostatočné vysporiadanie sa s problematikou vplyvu zvýšenej dopravnej záťaže

Na záver svojho listu Ing. Adamicová uvádza, že spájanie výstavby spaľovne s odstránením zápachu zo stávajúcej prevádzky kafilérie je účelové. Na základe vyššie uvedených pripomienok **nesúhlasí** s výstavbou Spaľovne komunálneho odpadu v areáli VAS, s.r.o. Mojšova Lúčka.

ING. MARIÁN ADAMICA, HLAVÁTKOVÁ 16, 010 01 ŽILINA

(list ev. čís. 11580)

V obsiahlom liste sú pripomienky k navrhovanej činnosti a predloženej Správe o hodnotení uvádzajúce zostručnene nasledujúce:

- nedostatočný potenciál záujmovej oblasti pre naplnenie kapacity navrhovaného zariadenia a obavy z dovozu odpadu zo vzdialených oblastí
- absencia informácií o rokovaníach a zmlúv s mestom
- nedoriešenie problematiky dodávok tepla iným odberateľom
- nesúlad s ÚPN SÚ a VÚC
- preferovanie iných spôsobov nakladania s odpadmi
- nedostatočné vysporiadanie sa s problematikou vplyvu zvýšenej dopravnej záťaže

- vysoké množstvá odpadov vznikajúcich pri navrhovanom spôsobe
- nejasnosti ohľadom vstupných údajov pre rozptylovú štúdiu (stavy bezvetria)
- nesúhlas s niektorými prístupmi/prehláseniami navrhovateľa/spracovateľa, napr. bez realizácie navrhovaného zariadenia bude naďalej pretrvávať zápach z kafilérie, navrhované zariadenie je náhradou za skládky s končiacou životnosťou, pozitívny vplyv na obyvateľov a súvisiaci spôsob hodnotenia vplyvov na obyvateľstvo, deklarovaný súlad s ÚPN VÚC a SÚ a pod.,
- nesúhlas so spaľovaním aj iných ostatných odpadov ako výlučne „mestských“ (aj kvôli pôvodnému zneniu ÚPN SÚ, ktorý uvažoval s „mestskou“ spaľovňou)
- neuplatnenie triedenia odpadu v navrhovanom zariadení
- vysoké náklady na navrhovaný spôsob nakladania a dopad na nárast cien
- obavy z nedávneho rozšírenia predmetu činnosti navrhovateľa o podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečnými odpadmi
- obavy z vlastníctva firmy navrhovateľa jedinou offshore spoločnosťou zo Seychelskej republiky

ING. PAVOL FUNTÍK, MOJŠOVA LÚČKA 30, 010 01 ŽILINA

(list vedený pod evidenčným číslom 18711)

V liste je opätovne vyjadrení nesúhlas s realizáciou navrhovaného projektu a uvádzané nasledovné pripomienky (citácia):

- Na verejnom prerokovaní ktoré sa konalo na mestskom úrade v Žiline, kde bola prezentovaná výstavba spaľovne komunálneho odpadu sme sa mohli presvedčiť koľko občanov a obcí si neželá jej výstavbu.
- Na verejnom prerokovaní neboli zodpovedané mnohé otázky ktoré boli položené, alebo len s nedostačujúcimi odpoveďami.
- Boli prezentované hodnoty škodlivín, ktoré bude spaľovňa produkovať a porovnaná s inými. Spaľovňa bola posudzovaná ako jediný zdroj znečisťovania v danej oblasti, kde sa však nachádza viacero spoločností, ktoré prispievajú už značnou mierou na znečisťovanie. (v minulom liste som uviedol ich názvy)
- Frekvencia dopravy a vyťaženosť komunikácií bolo z roku 2007. Dnes sa píše rok 2011, takže počet automobilov, ktoré týmto hlavným ťahom prechádzajú je niekoľko násobne vyšší.
- Ďalší negatívny dopad postavenia spaľovne by mal na rekreačnú oblasť vodného diela Žilina v danej lokalite, ktorá je mestom Žilina definovaná ako plocha športu a rekreácie celomestského významu.

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK Š.P., riaditeľstvo Odštepného závodu Piešťany (list č. CZ 2 318/2011/210 zo dňa 24.1.2011)

SVP, š.p. v úvode svojho stanoviska sumarizuje základné údaje o navrhovanej činnosti (účel, umiestnenie, varianty riešenia), uvádza základné informácie k existujúcemu zdroju znečisťovania ovzdušia v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa (kotolňa na spaľovanie zemného plynu a živočíšneho tuku, s tromi kotlami s max. sumárnym výkonom 23,9 MW a max. spotrebou zemného plynu 2 640 m³.h⁻¹), o súčasnom riešení odpadových vôd (areálová ČOV, z ktorej je prečistená voda zaústňovaná cez existujúci výustný objekt do vodného toku Váh), pričom konštatuje kapacitnú dostatočnosť jestvujúcej ČOV aj pre odpadové vody z novonavrhovanej technológie. Ďalej sumarizuje základné informácie o zásobovaní areálu pitnou vodou (dve vlastné studne) a dopĺňaní úžitkovej vody z recipientu, pričom konštatuje, že pravidelná kontrola kvality vody zo studní bude slúžiť ako monitoring znečistenia podzemných vôd.

K limitným hodnotám pre vypúšťanie OV sme sa vyjadrili listom CZ 29403/29401/230/2010 zo dňa 19.11.2010, ktorý naďalej zostáva v platnosti.

S predloženou správou o hodnotení vplyvov **súhlasíme** a odporúčame **realizovať variant 1.**“

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Ministerstvo životného prostredia SR, odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie sekcie kvality životného prostredia, listom č. 5972/2010-3.4/ml zo dňa 18.4.2011 podľa §36 ods.2 zákona o hodnotení vplyvov na ŽP určilo za spracovateľa posudku navrhovanej činnosti „Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina – Mojšova Lúčka“ firmu *EKOS PLUS s.r.o.*, Župné nám. č.7, 811 03 BRATISLAVA, zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod č. 28/2000-OPV-PO .

Spracovateľ posudku vypracoval posudok a návrh záverečného stanoviska na základe informácií zo Zámeru navrhovanej činnosti, predloženej Správy o hodnotení, z doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom, spracovateľom Správy o hodnotení a spracovateľom rozptylovej štúdie, z informácií z písomných stanovísk rezortných orgánov, povoľujúcich orgánov, dotknutých orgánov, dotknutých obcí a zainteresovanej verejnosti a zo zápisníc z verejných prerokovaní. Pri vypracovaní odborného posudku spracovateľ použil aj informácie a podklady z odbornej literatúry, príslušnej legislatívy, ako aj vlastné poznatky v danej oblasti.

Predložený posudok k navrhovanej činnosti bol spracovaný v zmysle §36 zákona 24/2006 Z.z. o hodnotení vplyvov na životné prostredie a obsahuje všetky náležitosti potrebné pre komplexné zhodnotenie procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov dotknutého územia, výstupov procesu posudzovania, ako aj samotného predloženého hodnotiaceho materiálu.

Jednotlivé závery odborného posudku možno zhrnúť nasledovne:

- z hľadiska úplnosti predloženej dokumentácie a použitých údajov spracovateľ posudku konštatuje, že po formálnej stránke je Správa o hodnotení spracovaná v súlade s požiadavkami dotknutej prílohy č.11 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, po obsahovej stránke však materiálu vytyka niektoré nedostatky (aj v súvislosti s plnením stanoveného Rozsahu hodnotenia), z ktorých bola časť riešená prostredníctvom upresňujúcich dožiadaných informácií od navrhovateľa a spracovateľa dokumentácie, časť formou vlastného dohľadania, ale niektoré nejasnosti a nepresnosti súvisiace s etapou prípravy navrhovanej činnosti bude možné spresniť až v rámci ďalších krokov povoľovacieho procesu, pričom ich riešenie je buď ošetrené priamo zákonom, alebo bolo spracovateľom odborného posudku ošetrené v rámci návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie, alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, tak aby nemala ich absencia v tejto etape zásadný dopad na mieru vplyvov vyvolaných posudzovanou činnosťou pri jej realizácii.
- z hľadiska úplnosti zistenia pozitívnych a negatívnych vplyvov vyvolaných navrhovanou činnosťou spracovateľ odborného posudku konštatuje, že predložená dokumentácia, spolu s doplňujúcimi informáciami a informáciami zo stanovísk subjektov zúčastnených na procese posudzovania, umožnila v rámci procesu posudzovania identifikovať všetky známe, podstatné i menej podstatné, kladné i záporné vplyvy navrhovanej činnosti a vykonať hodnotenie miery ich vplyvu. V tejto súvislosti má výhradu len k hodnotiacej metóde použitej pri vplyve na scenériu/obraz krajiny, ktorá nevyužila pre objektivizáciu jeho významu žiaden z možných postupov
- z hľadiska stanovísk a pripomienok subjektov zúčastnených na procese posudzovania, odborný posudok po príslušnej argumentácii konštatuje, že všetky opodstatnené a realizovateľné pripomienky a požiadavky na realizáciu a prevádzkovanie navrhovanej činnosti boli premietnuté do návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

- technické a technologické riešenie navrhovanej činnosti, vrátane techník na vylúčenie, obmedzenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, hodnotí spracovateľ odborného posudku (na základe v tejto etape známeho) ako zodpovedajúce úrovni súčasného technického poznania, zaužívanej praxi a požiadavkám na BAT. Pre absenciu konkrétností riešenia navrhovanej činnosti však odporúča požadovať v rámci schvaľovacieho procesu predloženie podrobného vyhodnotenia súladu navrhovanej činnosti s BAT v zmysle referenčného dokumentu BREF pre spaľovanie odpadov

Na základe vyhodnotenia predloženej dokumentácie, doručených stanovísk subjektov posudzovania, výsledkov verejného prerokovania, vyhodnotenia navrhovaného technického a technologického riešenia posudzovanej činnosti, doplňujúcich informácií, ako aj vzhľadom k účelu navrhovanej činnosti, k miere ňou vyvolaných vplyvov a jej prínosu pre spoločnosť, spracovateľ odborného posudku odporúča v Záverečnom stanovisku k navrhovanej činnosti odporučiť realizáciu navrhovanej činnosti za plnenia jeho návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

Konkrétny variant navrhovanej činnosti však pre realizáciu neurčuje, nakoľko jeho výber ovplyvňuje rad faktorov, ktoré sú v tejto etape spojené s nejasnosťami poplatnými etape prípravy navrhovanej činnosti. Pre konečný výber variantu však požaduje rešpektovať vhodnosť technologického riešenia stupňa spaľovania pre jednotlivé spracovateľské kapacity: v prípade 80.000 t/rok → klasický spaľovací rošt, v prípade 60.000 t/rok → 2 rotačné pece.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Počas procesu posudzovania boli predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie hodnotené z viacerých hľadísk, ako priame, nepriame, synergické, kumulatívne, dlhodobé, dočasné, pozitívne alebo negatívne vplyvy. Z hľadiska časového horizontu sa uplatnia vplyvy súvisiace ako s výstavbou, tak aj s prevádzkou posudzovanej činnosti.

Identifikácia, zdokumentovanie a vyhodnotenie vplyvov bolo vykonané na základe všetkých predložených podkladových materiálov a vyjadrení zainteresovaných strán.

Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva dotknutého územia boli identifikované a vyhodnotené s nasledovnými závermi:

Vplyv na obyvateľstvo

Najbližšou obytnou zástavbou je východný okraj mesta Žilina – miestna časť Mojšova Lúčka, ktorá je vzdialená cca 465 m západne od záujmovej lokality, a tiež južný okraj obce Mojš vo vzdialenosti cca 470 m severne od záujmovej lokality. Východným smerom je vo vzdialenosti cca 2300 m obec Strečno (jeho časť – osada Zlatné - cca 800 m). Južným smerom je vo vzdialenosti cca 1150 m obec Stráňavy. Západný okraj miestnej časti Žilina – Trnové je od záujmovej lokality vzdialené cca 1,9 km, obec Gbeľany cca 2,25 km, západný okraj obce Varín cca 2,5 km a obec Nededza cca 2,9 km.

Vplyvy na obyvateľstvo budú počas výstavby súvisieť hlavne s vyvolanou dopravou, spojenou s primeranými emisiami hluku a znečisťujúcich látok do ovzdušia, čo sa bude týkať najmä najbližšej obytnej zástavby v mestskej časti Mojšova Lúčka. Na najbližšiu obytňú zástavbu môže mať vplyv aj vykonávanie samotnej stavebnej činnosti a to opäť v súvislosti ako s emisiami znečisťujúcich látok zo spaľovacích motorov stavebnej techniky a zvýšenou prašnosťou, tak aj v súvislosti s generovaným hlukom. Vyvolané vplyvy sú však mierne, časovo a územne ohraničené, v prípade hluku s predikciou preukázaným dodržiavaním stanovených limitov.

Počas prevádzky navrhovaného zariadenia budú vplyvy na obyvateľstvo jednak priame – v podobe vplyvu imisií hluku a znečisťujúcich látok v ovzduší, jednak nepriame – v podobe environmentálne vhodného spôsobu riešenia vznikajúcich nie nebezpečných odpadov, ktorých hlavný podiel tvorí v záujmovej oblasti komunálny odpad, a tiež v podobe využitia energetického potenciálu vznikajúceho odpadu pre výrobu elektrickej energie a tepla, a následnej úspory limitovaných zásob fosílnych palív. Medzi nepriame vplyvy možno zaradiť aj vznik nových stabilných pracovných miest v čase prevádzky zariadenia, a radu nových pracovných príležitostí v etape jeho výstavby, čo bude mať pozitívny vplyv na ekonomicko-sociálne ukazovatele, ktoré majú priamy dopad na kvalitu života obyvateľstva.

Z hľadiska imisií znečisťujúcich látok v ovzduší, pochádzajúcich z navrhovanej činnosti, možno v zmysle rozptylovej štúdie konštatovať, že hranica 3% z limitnej hodnoty, ktorú možno v zmysle odporúčaní Nemeckej normy TA – Luft 2002 chápať ako hranicu významnosti zdroja znečisťovania ovzdušia (t.j. kedy koncentrácie znečisťujúcich látok prakticky splynú s pozadovými koncentraciami), bude v prípade znečisťujúcich látok CO, PM₁₀, TOC, HF, Hg, skupiny kovov Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, V a skupiny kovov Tl + Cd splnená už v najbližších referenčných bodoch identifikujúcich jednotlivé sídelné útvary v okolí zdroja. Pre PCDD/F to bude vo vzdialenosti 2000 m od zdroja, pre NO_x a HCl vo vzdialenosti 1500 m od zdroja, a pre SO₂ a NO₂ vo vzdialenosti 3000 m od zdroja.

Vo všetkých výpočtových bodoch (vrátane referenčných) však budú imisné hodnoty znečisťujúcich látok s rezervou plniť, aj pri modelovo najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach, všetky zákonom stanovené požiadavky na ochranu ľudského zdravia, prípadne najprísnejšie odporúčané hodnoty (napr. v prípade PCDD/F je limitná hodnota odporúčaná WHO) /bližšie vid'. vplyv na ovzdušie/.

Pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo v súvislosti so znečisťovaním ovzdušia bude odstránenie zápachu z jestvujúcej technológie navrhovateľa spaľovaním odsávanej vzdušiny z technológie, resp. v čase odstávky jeho zaústením do komunálneho ovzdušia 80 m vysokým komínom.

Z hľadiska posúdenia vplyvu hluku možno najbližšiu dotknutú zástavbu Mojšovej Lúčky zakategorizovať ako územie III.kategórie (obytné objekty v okolí ciest I. triedy), zástavbu Mojša ako územie II.kategórie (obytné objekty bez kontaktu s komunikáciou I. triedy). Z hľadiska navrhovanou činnosťou vygenerovanej zmeny hlukovej situácie v okolí záujmovej lokality možno v zmysle predikcie hluku konštatovať, že v súvislosti s vyvolanou dopravou počas prevádzky dôjde oproti súčasnosti ku zmene hlukovej hladiny v kontrolných bodoch /identifikovaných s okolitou zástavbou/ k zmene len v prípade variantu č. 1, aj to len o 0,1 dB /čo je ľudským uchom zmena nepostrehnuteľná/. Prekračovanie dotknutej prípustnej hodnoty 60 dB (dopravné zabezpečenie prevádzky sa bude vykonávať len denných hodinách) v kontrolných bodoch v okolí I/18 je prítomné v území už v súčasnosti, pričom izofóna 60 dB prebieha vo vzdialenosti cca 90-100 m od okraja cesty.

Ani v prípade hluku generovaného navrhovanou činnosťou nie je predpoklad prekročenia limitných hodnôt pre žiadne denné obdobie – deň/večer/noc (50 dB deň/večer, 45 dB noc).

Na základe vykonaného informatívneho merania imisií hluku v dvoch meraciach bodoch, akustická štúdia konštatuje, že v posudzovanom území sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne výrazné trvalé stacionárne zdroje hluku, ktoré by mali vplyv na celkovú hladinu hluku v okolitých obytných zónach. Zdrojom hluku pozadia je dopravný ruch na ceste I/18, prejazdy po miestnych komunikáciách a zvuky prírody.

Pre komplexnosť bolo pre navrhovanú činnosť vykonané aj posúdenie zdravotných rizík odborne spôsobilou osobou. To vyhodnocovalo nasledovné faktory, ktoré by mohli mať vplyv na zdravie dotknutého obyvateľstva:

- chemické faktory:

- vplyv znečistenia ovzdušia
- vplyv znečistenia vody
- vplyv znečistenia pôd
- - fyzikálne faktory:
- vplyv hluku

- psychologické faktory

- sociologické faktory

- Výpočet rizík bol realizovaný pre 4 najbližšie obytné zóny Žilina – Mojšova Lúčka, Mojš, Strečno (osada Zlatné) a Stráňavy, a pre variant č.1, ako variant s /aj keď mierne, ale/ vyššími hodnotami výstupov. Súčasne sa uvažovalo s celoživotnou expozíciou a citlivou populačnou skupinou obyvateľstva (malé deti, gravidné ženy, chronicky chorí, ...). Pre expozíciu bola uvažovaná cesta vdychom. Expozícia pokožkou a potravinami bola vyhodnotená ako zanedbateľná.

Pre vplyv znečistenia ovzdušia boli vypočítané indexy nebezpečnosti pre všetky znečisťujúce látky jednotlivo, aj sumárny index nebezpečnosti, hlboko pod hodnotou 1, ktorá určuje potrebu zvýšenej pozornosti a ďalších ochranných opatrení (hodnoty sumárneho IN od 0,088 – 0,209), t.j. dotknutému obyvateľstvu nehrozí v tejto súvislosti poškodenie zdravia.

Vzhľadom k nízkemu imisnému spádu bolo riziko kontaminácie pôdy a následne potravinového reťazca, v dôsledku ktorého by mohlo dôjsť poškodeniu zdravia, vyhodnotené ako nereálne. Rovnako aj poškodenie zdravia v dôsledku kontaminácie pitnej vody.

Vyvolanú zmenu hlukovej situácie v dôsledku zvýšenia dopravnej záťaže štúdiu vyhodnocuje pri najvyššom príspevku 0,1 dB ako bez negatívneho dopadu, v súvislosti s jestvujúcou záťažou však navrhuje v budúcnosti (pri vytvorení možnosti) realizovať na dotknutej komunikácii protihlukové opatrenia. Z hľadiska prevádzky a výstavby rovnako vyhodnocuje zmenu hlukovej situácie v dôsledku plnenia stanovených limitných hodnôt ako bez negatívneho vplyvu na zdravie dotknutého obyvateľstva.

Z hľadiska psychologických faktorov pôsobiacich na zdravie obyvateľstva, hodnotenie pripúšťa u niektorých obyvateľov stres spojený s výstavby spaľovne v dôsledku neodôvodnených obáv vyvolávaných rôznymi kampaniami, ktorý je možno eliminovať komunikáciou a informovanosťou obyvateľstva. Sociologické faktory v podobe zvýšenia zamestnanosti vyhodnocuje ako pozitívne.

Sumárne tak možno konštatovať, že posúdenie navrhovanej prevádzky nepreukázalo možné negatívne vplyvy na zdravie obyvateľov v obytných zónach okolitých obcí.

Pri uplatnení technických a technologických riešení navrhovanej činnosti, eliminujúcich v maximálnej známej miere riziká vznikajúce aj pri neštandardných prevádzkových stavoch, a pri dodržiavaní prevádzkovej disciplíny, nie je ani predpoklad významného negatívneho vplyvu prevádzky (či výstavby) posudzovanej činnosti na dotknuté obyvateľstvo v takýchto situáciách.

Vplyv posudzovanej činnosti na obyvateľstvo tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery

Pri prispôbení stavebného riešenia navrhovanej činnosti inžiniersko-geologickým pomerom dotknutej lokality a pri vhodnom zabezpečení prevádzkových a manipulačných priestorov pred únikom znečisťujúcich látok do okolitého horninového prostredia (či už priamo alebo prostredníctvom pôdy, či vôd) nie je predpoklad významnejších vplyvov realizácie alebo prevádzky navrhovanej činnosti na horninové prostredie. Kontaminácii horninového prostredia počas výstavby sa bude predchádzať organizačnými a technickými opatreniami štandardnými pre etapu výstavby (skladovanie NL, dobrý stav mechanizmov, ..).

Činnosť je súčasne navrhovaná v centrálnych priestoroch jestvujúceho areálu navrhovateľa s rovinným reliéfom, čím sa vylučujú vplyvy na geomorfologické pomery územia, geodynamické javy, či ložiská nerastných surovín.

Vplyv posudzovanej činnosti na horninové prostredie, geomorfologické pomery a nerastné suroviny tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako prakticky nevýznamný.

Vplyvy na klimatické pomery

Nakoľko pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k významnejším záberom nezastavanej plochy, nie je v dôsledku realizácie posudzovanej činnosti v tejto súvislosti predpoklad relevantných zmien mikroklimatických pomerov v dotknutom území.

Navrhovaná činnosť je síce spojená s emitovaním primeraných objemov oxidu uhličitého ako skleníkového plynu, riešenie marenia odpadového tepla prostredníctvom suchých chladiacich veží však vylučuje emisie pary ako ďalšieho zo skleníkových plynov. Naopak nepriamy pozitívny prínos navrhovanej činnosti v tejto súvislosti bude spočívať v obmedzovaní emisií metánu, ktoré vznikajú pri skládkovaní niektorých druhov odpadov záujmových pre spracovanie v navrhovanom zariadení.

Vplyv posudzovanej činnosti na klimatické pomery tak možno hodnotiť ako prakticky nevýznamný.

Vplyvy na ovzdušie

Počas realizácie výstavby navrhovaného zariadenia budú vplyvy na ovzdušie súvisieť jednak so súvisiacou dopravou, jednak so samotnou stavebnou činnosťou (prašnosť, emisie so spaľovacích motorov stavebných mechanizmov). V oboch prípadoch bude tento vplyv významne obmedzený potrebným rozsahom výstavby a jej trvaním, ako aj uplatneným rôznych eliminačných opatrení (prekrývanie zásob sypkého materiálu, dôkladná očista dopravných mechanizmov pred vjazdom na komunikáciu, dobrý technický stav dopravných a stavebných mechanizmov, ...).

Posúdenie vplyvu navrhovaného zariadenia na znečistenie ovzdušia dotknutého územia počas prevádzky bolo vykonané na základe modelovania rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok, pri ktorom boli v zmysle konzervatívneho prístupu k hodnoteniu uvažované najhoršie prevádzkové podmienky t.j. najväčšie emisné toky z komínov pri ustálenej prevádzke a prevádzkovanie všetkých technologických celkov (vrátane stávajúcej kotolne) súčasne. Imisie znečisťujúcich látok boli pri tom počítané (v súlade s požiadavkami zákona a platnou metodikou) pre najnepriaznivejšie meteorologické rozptylové podmienky doporučené pre určenie minimálnej výšky komína (t.j. mestský rozptylový režim, mierne labilný stav atmosféry, všetky rýchlosti vetra).

Na základe modelového výpočtu imisného príspevku prevádzkovateľa k znečisťovaniu ovzdušia dotknutej lokality po realizácii navrhovanej činnosti možno konštatovať nasledovné:

- príspevok zdroja k znečisteniu ovzdušia v prípade CO je zanedbateľný (pri maximálnej 8-hodinovej koncentrácii $35,7 \mu\text{g.m}^{-3}$ na výpočtovej ploche predstavuje menej ako 0,1 % z limitnej hodnoty)
- v prípade TOC predstavuje maximálna hodinová koncentrácia okolo $1 \mu\text{g.m}^{-3}$ cca 2 % z najprísnejšej odporúčanej limitnej hodnoty (na Slovensku bežne používané limitnej hodnoty je to len 0,1 %).
- emisie SO_2 z hodnoteného zdroja sú málo významné a ročné priemerné koncentrácie nedosahujú ani úroveň požadovej koncentrácie meranej na staniciach EMEP SHMÚ, pričom v oblasti mesta Žilina je úroveň znečistenia ovzdušia SO_2 vo všeobecnosti pod dolnou medzou hodnotenia. Mimo areálu navrhovateľa sa vypočítané hodinové koncentrácie pohybujú do $12 \mu\text{g.m}^{-3}$ (t.j. 3,5% limitnej hodnoty), priemerné denné hodnoty vypočítané v zvolených referenčných bodoch sa pohybujú do $9,1 \mu\text{g.m}^{-3}$ (t.j. 7,3% limitnej hodnoty).
- príspevok hodnoteného zdroja znečisťovania v prípade maximálnych hodinových koncentrácií NO_2 v referenčných bodoch ($7,4 \mu\text{g.m}^{-3}$) predstavuje menej ako 4 % z limitnej hodnoty, príspevok priemerných ročných koncentrácií NO_2 pre hodnotenie dopadu na ľudské zdravie od hodnoteného zdroja znečisťovania ovzdušia je málo významný (menej ako $1 \mu\text{g.m}^{-3}$) a predstavuje len asi desatinu príspevku diaľkového prenosu – požadovej koncentrácie
- maximálny príspevok zdroja k dennej priemernej koncentrácii PM_{10} v referenčných bodoch je maximálne do $1,4 \mu\text{g.m}^{-3}$, čo predstavuje 2,8 % z limitnej hodnoty, priemerné ročné koncentrácie v referenčných bodoch nedosahujú ani hodnotu $0,1 \mu\text{g.m}^{-3}$. Pri požadovej koncentrácii v rozmedzí 12 až $20 \mu\text{g.m}^{-3}$ je tak príspevok zdroja zanedbateľný.
- príspevky maximálnych hodinových koncentrácií HF, Hg a skupiny Tl, Cd nedosahujú 1 % ani v prípade najprísnejších limitných hodnôt, príspevok tak možno považovať za málo významný.
- najväčšie maximálne hodinové koncentrácie v referenčných bodoch v prípade HCl a skupiny kovov Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, V sú 3,5 %, resp. 2,865 % (variant č.2) z limitnej hodnoty, pričom hranica okolo 3 % sa považuje za prechod medzi málo významným a mierne významným podielom na celkovom znečisťovaní ovzdušia (TALuft 2002)
- najväčšie maximálne hodinové koncentrácie v referenčných bodoch v prípade látok typu PCDD/F sú do cca $5,7 \text{fg.m}^{-3}$, čo predstavuje 5,7% z limitnej hodnoty odporúčanej WHO. Priemerná ročná koncentrácia v referenčných bodoch je do $0,266 \text{fg.m}^{-3}$, pričom uvedené hodnoty sú výsledkom konzervatívneho prístupu hodnotenia, skutočne namerané hodnoty na jestvujúcich spaľovniach (napr. OLO Bratislava) sú aj rádovo menšie.

Z hľadiska kumulatívnych vplyvov navrhovanej činnosti s ďalšími významnejšími zdrojmi (akými sú napr. KIA Motors Slovakia, s.r.o., alebo Žilinská teplárenská, a.s., ..) na znečisťovanie ovzdušia v záujmovom území, vykonané rozptylové posúdenie konštatuje, že vzhľadom na štruktúru, priestorové rozloženie (t.j. vzdialenosti medzi jednotlivými zdrojmi, orientácia spojníc) a parametrov zdrojov (t.j. výšky komínov, teplota a rýchlosť výstupných plynov...) nedochádza k sčítavaniu maximálnych hodinových koncentrácií, t.j. percentuálny nárast emisií v oblasti neznamenať taký istý nárast imisíí.

V prípade mobilných zdrojov, kde maximálne hodinové koncentrácie (v tomto prípade hlavne NO_2) spadajú do vzdialenosti niekoľko desiatok metrov od cestného telesa a so vzdialenosťou od osi cesty koncentrácie výrazne klesajú, teoreticky môže dochádzať k sčítavaniu maximálnych, ale

vzhľadom na uvedené, ako aj na vypočítané maximálne hodinové koncentrácie NO₂ od hodnoteného zdroja, sa výsledné koncentrácie očakávajú pod dolnou medzou hodnotenia kvality ovzdušia, pričom ide o lokálny prejav.

Príspevok samotnej investíciou vyvolanej dopravy, pri úvahe o cca 0,5 % náraste frekvencie dopravy na dotknutej komunikácii, bol vyhodnotený ako len málo významný a z pohľadu štatistickej nepresnosti modelových výpočtov zanedbateľný.

V súvislosti s kumulatívnym efektom v prípade malých zdrojov znečisťovania (drobné prevádzky a domáce vykurovacie systémy) posúdenie opäť konštatuje, že vzhľadom k lokálnemu významu, ich malej emisnej výdatnosti záujmového NO₂ a príspevku hodnoteného zdroja, je predpoklad, že výsledná úroveň znečistenia ovzdušia bude aj naďalej pod dolnou medzou hodnotenia kvality ovzdušia pre hodinovú koncentráciu.

V prípade priemerných ročných koncentrácií z hľadiska kumulatívneho pôsobenia jestvujúcich a navrhovaného zdroja platia mechanizmy ako pre maximálne hodinové koncentrácie, ale v dlhodobom priemere oveľa v priaznivejších podmienkach pre rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší, aké boli zvolené pre výpočet maximálnych krátkodobých hodnôt.

Celkovo tak hodnotenie záverom konštatuje, že realizáciou navrhovaného zariadenia (ani v jednom z predkladaných variantov) nedôjde k významnejším zmenám ani dlhodobého, ani krátkodobého režimu znečistenia ovzdušia v oblasti zdroja.

Z hľadiska porovnania predkladaných variantov imisné posúdenie konštatuje medzi variantmi len minimálny rozdiel, aj keď varianty č. 2/3 vychádzajú v celkovom porovnaní mierne priaznivejšie ako variant č.1. Rozdiely sa minimalizujú v dôsledku skutočnosti, že aj keď je v prípade variantu č.2 hmotnostný tok znečisťujúcich látok nižší, súčasne je menší aj objem spalín, čo má za následok menšiu výstupnú rýchlosť spalín z komína (t.j. znižuje sa efektívna výška komína), ktorá má priamy dopad na rozptyl znečisťujúcich látok.

Na kvalitu ovzdušia v dotknutom území bude mať pozitívny vplyv využívanie vzdušiny z jestvujúceho výrobného procesu s obsahom zápachajúcich látok ako spaľovacieho vzduchu pre navrhované zariadenie, resp. v prípade odstávky navrhovaného zariadenia vyvedenie vzdušiny z jestvujúcej technológie po prepraní do ovzdušia cez 80 m vysoký komín.

Vplyv posudzovanej činnosti na kvalitu ovzdušia tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na vodné pomery

V čase realizácie posudzovanej činnosti budú vplyvy na vody spojené len s obmedzenou produkciou odpadových vôd z povrchového odtoku zo staveniska a s produkciou splaškových odpadových vôd od zamestnancov dodávateľských firiem, ktoré budú riešené v rámci jestvujúceho a vyhovujúceho kanalizačného systému dotknutého areálu.

Počas prevádzky posudzovanej činnosti budú vplyvy na vody súvisieť jednak so zvýšeným odberom podzemných vôd pre technologické a pitné účely, jednak s produkciou odpadových vôd z navrhovanej technológie, zo sociálneho zázemia zamestnancov a z povrchového odtoku.

V prípade odberu podzemných vôd, zvýšené nároky v súvislosti s prevádzkovaním navrhovanej činnosti nebudú dôvodom na prekročenie pre odberné miesta stanoveného limitu,

zohľadňujúceho potenciál a charakteristiky dotknutých odberných miest.

Z hľadiska vypúšťania odpadových vôd, za dodržiavania limitov pre jednotlivé charakteristiky znečistenia (stanovených vo vyjadrení Správcu povodia a reflektujúcich na požiadavky NV SR č. 269/2010), ktoré bude počas prvého roka prevádzky intenzívne sledované (12 meraní/rok), nie je dôvod predpokladať významný negatívny vplyv na kvalitu vôd recipientu. Z hľadiska množstiev vypúšťaných odpadových vôd z dotknutej prevádzky bude po realizácii navrhovanej činnosti vypúšťaných max. 66% povoleného objemu odpadových vôd pre dotknutý výpustný objekt, na základe čoho opäť nie je predpoklad významného negatívneho vplyvu na prietokové pomery recipientu.

Pri uplatnení technických, technologických a organizačných opatrení na dodržiavanie všetkých legislatívnych nárokov na skladovanie a manipuláciu s látkami nebezpečnými z hľadiska možnosti kontaminácie povrchových a podzemných vôd, nie je rovnako dôvod predpokladať významný negatívny vplyv prevádzky (či výstavby) posudzovanej činnosti na ich kvalitu, a to ani počas možných neštandardných prevádzkových stavov.

Dotknutá lokalita súčasne nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti, ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd. Najbližším PHO je PHO2 lokalizované 400 m severne od záujmovej lokality za VD Žilina, v katastri obce Mojš.

Vplyv posudzovanej činnosti na vodné pomery dotknutého územia tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na pôdu

Realizácia posudzovanej činnosti si nevyžiada žiadny záber poľnohospodárskej alebo lesnej pôdy. Záber pôdy sa bude týkať len plôch definovaných v KN ako ostatné plochy a zastavené plochy a nádvorí.

Vzhľadom k nízkemu imisnému spádu súčasne nie je predpoklad kontaminácie okolitých pôd, a v prípade okolitých poľnohospodársky využívaných pôd tak ani následnej kontaminácie potravinového reťazca.

Priamej kontaminácii pôd sa bude predchádzať radou organizačných a technických opatrení (stavebné prevedenie prevádzkových priestorov, bezpečnosť pri preprave a manipulácii s NL, ..), ktoré aj pri náhodnom úniku NL do pôd (ktorý sa vzhľadom k očakávanému zabezpečeniu prevádzkových priestorov môže týkať výlučne neštandardných stavov pri preprave, napr. kontaminácia pôd na okrajoch spevnených plôch), povedú k obmedzeniu kontaminácie do rozsahu odstrániteľného včasným a správnym zásahom. Toto riziko sa spája aj s obdobím realizácie výstavby posudzovanej činnosti.

Vplyv posudzovanej činnosti na pôdu tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný až irelevantný.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Posudzovaná činnosť je navrhovaná v umiestnení v jestvujúcom areáli navrhovateľa, s čím súvisí obmedzenie jej priamych vplyvov na vegetáciu na odstránenie trávnatého porastu na nezastavenej záujmovej ploche a presadenie cca 30 ks smreka obyčajného (priemer kmeňa do 40 cm), ktoré tvorili na danej ploche vnútroareálovú zeleň.

Z hľadiska nepriamych vplyvov je relevantným vplyv na zdravotný stav okolitej vegetácie prostredníctvom imisií znečisťujúcich látok (pre vplyv na ekosystémy sú slovenskou legislatívou stanovené kritické úrovne len pre ročné koncentrácie SO₂ a NO_x). V zmysle imisno-prenosového posúdenia navrhovanej činnosti je možné konštatovať, že dotknutá oblasť nie je významne zaťažaná imisiami SO₂, podľa celoplošného modelového hodnotenia SR je priemerná ročná koncentrácia SO₂ v hodnotenom území do 5 µg/m³. Pričom príspevok

posudzovanej činnosti v referenčných bodoch rozptylovej štúdie /2 body boli priamo identifikované hranicou CHVÚ Malá Fatra a hranicou NP Malá Fatra/ predstavoval hodnoty v rozsahu 0,07-0,58 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Kritická hodnota pre SO_2 je pritom stanovená legislatívou SR na úrovni 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, v zmysle Draft Manual for Mapping Critical Levels/Loads (UN ECE, 1990) sú navrhované nasledovné kritické úrovne: les 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, prirodzená vegetácia 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, poľnohospodárske plodiny 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Príspevok NO_x od posudzovanej činnosti v referenčných bodoch predstavoval hodnoty v rozsahu 0,13-1,31 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Kritická hodnota pre NO_x je stanovená legislatívou SR na úrovni 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, v zmysle výrazne prísnejšieho Draft Manual for Mapping Critical Levels/Loads (UN ECE, 1990) je pre všetky kategórie vegetácie navrhovaná úroveň 9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Pre ilustráciu, jestvujúca zaťaženosť územia imisiami NO_2 je v rámci dotknutého územia v zmysle celoplošného modelového hodnotenia SR na periférii SÚ Žilina do 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, zvyšok územia do 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Pri nízkom imisnom spáde ostatných znečisťujúcich látok z posudzovanej činnosti rovnako nie je predpoklad nepriaznivého vplyvu na zdravotných stav dotknutej vegetácie.

Uvedené závery je možné aplikovať aj pre nepriame vplyvy posudzovanej činnosti zdravotný stav živočíšstva v hodnotenom území. Priamo sa realizácia môže v obmedzenej podobe dotknúť niekoľkých jedincov synantropných druhov živočíchov, vyskytujúcich sa v areáli navrhovateľa.

V prípade na vodu viazaných biotopov sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na zdravotný stav ich zástupcov v dôsledku rešpektovania limitných hodnôt nastavených na základe NV SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Priame vplyvy na vzácne, chránené alebo ohrozené rastliny a živočíchy sú umiestnením posudzovanej činnosti v jestvujúcom areáli prakticky vylúčené. Rovnako ako vplyvy na ich migračné koridory.

U navrhovanej činnosti sa z vyššie uvedených dôvodov nepredpokladá ani vplyv na biodiverzitu hodnoteného územia.

Vplyv posudzovanej činnosti na faunu a flóru a ich biotopy tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný.

Vplyvy na krajinu

Posudzovaná činnosť bude umiestnená v priestoroch existujúceho výrobného areálu navrhovateľa, na základe čoho nie je predpoklad zmeny súčasnej krajinnej štruktúry, či krajinného rázu. Z hľadiska zmeny scenérie krajiny bude mať najvýznamnejší vplyv výstavba 80 m vysokého komína. Vplyv samotných objektov spaľovne na scenériu krajiny bude minimalizovaný ich architektonickým prevedením, ktoré nevylučuje využitie aj menej tradičných materiálov pre priemyselné objekty, ako je drevo, kameň, či sklo a výsadbou izolačnej zelene, najmä v západnej časti areálu.

Vplyv posudzovanej činnosti na krajinu tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na urbány komplex a využívanie zeme

Pri posudzovanej činnosti nie je dôvod očakávať ňou vyvolanú zásadnú zmenu súčasného využívania hodnoteného územia. To bude len priamo v areáli navrhovateľa rozšírené

o navrhovanú činnosť – termické spracovanie odpadov a súvisiacu výrobu elektrickej energie a tepla, ktoré sa doteraz v lokalite neuplatňovalo.

Poľnohospodárska výroba v hodnotenom území nebude dotknutá záberom pôdy, a pri nízkych imisných spádoch (v zmysle posúdenia zdravotných rizík) nehrozí ani kontaminácia potravinového reťazca predstavujúca riziká pre kvalitu produktov a ich následné umiestnenie na trhu. Posudzovaná činnosť nebude mať ani obmedzujúci dopad na rozvoj priemyselných podnikateľských aktivít v hodnotenom území. Naopak v etape výstavby bude predstavovať v tejto oblasti (konkrétne najmä v stavebníctve) pozitívny stimul. Realizácia navrhovanej činnosti sa prejaví únosným zvýšením frekvencie dopravy na dotknutej komunikácii I/18 o cca 0,26 %, budovanie nových prístupových komunikácií si však nevyžiada.

Pri záujme využiť potenciál zariadenia na výrobu tepla aj ďalšími odberateľmi, posudzovaná činnosť do budúcnosti vyvolá potrebu dostavby tepelných rozvodov. Budovanie ďalšej technickej infraštruktúry sa však obmedzí len na rozsah potrebných dostavieb prípojok v rámci areálu navrhovateľa a výstavbu novej rozvodne potrebnej pre vyvedenie výkonu. Ochranné pásma jestvujúcej technickej infraštruktúry budú rešpektované.

Z hľadiska cestovného ruchu a rekreácie nie je pri takto využívaných lokalitách pri realizácii posudzovanej činnosti objektívny dôvod (prekračovanie platných hygienických limitov) na zmenu takéhoto využitia. K priamemu záberu z tohto hľadiska záujmových lokalít, ktorý by mohlo mať priamy obmedzujúci dopad na vykonávanie rekreačných aktivít, nedôjde.

Nepriamo sa posudzovaná činnosť prejaví úsporou limitované skládkového priestoru okolitých skládok odpadov, a následne obmedzenou potrebou dostavby jestvujúcich, alebo výstavby nových skládok odpadov.

Iné vplyvy na urbánny komplex alebo využívanie zeme neboli identifikované.

Vplyv posudzovanej činnosti na urbánny komplex a využívanie zeme tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Vplyv na chránené územia národnej sústavy chránených území

Lokalita posudzovanej činnosti sa nachádza na území, ktorému prináleží v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov, prvý stupeň ochrany. Lokalita tak nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území ani ich ochranných pásiem. Hranica NP Malá Fatra ako najbližšieho CHÚ sa nachádza vo vzdialenosti cca 3,4 km východne (jej ochranné pásmo je vo vzdialenosti cca 3,1 km). Z maloplošných CHÚ je najbližším PP Krasniansky luh (cca 4,4 km severovýchodne). Súčasne sa na lokalite ani v jej bezprostrednom okolí nenachádzajú žiadne chránené stromy ani chránené mokrade (najbližšia je cca 900 m juhozápadne – Hýrovská slatina).

Vplyv na chránené územia Natura 2000

Lokalita posudzovanej činnosti nie je súčasťou žiadneho chráneného územia európskeho významu ani chráneného vtáčieho územia. Najbližším územím európskeho významu je SKUEV0221 Varínka (cca 3,15 km západne), resp. SKUEV0252 Malá Fatra (cca 4,15 km západne). Z chránených vtáčích území je najbližším SKCHVÚ013 Malá Fatra.

Z uvedeného je zrejmé, že priamy vplyv posudzovanej činnosti na predmet ochrany uvedených chránených území je vzhľadom k jej umiestneniu vylúčený. Nepriamy vplyv,

prostredníctvom imisií znečisťujúcich látok generovaných posudzovanou činnosťou, je podrobne popísaný v stati venovanej vplyvom činnosti na faunu, flóru a jej biotopy. Jej závery konštatujú, že pri očakávaných príspevkoch posudzovanej činnosti k imisnej situácii v dotknutej oblasti nie je dôvod predpokladať nepriaznivý vplyv výstupov navrhovanej činnosti na zdravotný stav chránených druhov živočíchov, či rastlín, alebo ich biotopov.

Vplyv posudzovanej činnosti na chránené územia tak možno hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Záujmová lokalita nie je súčasťou žiadneho z prvkov ÚSES. Najbližším biokoridorom je severne lokalizovaný nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor – tok Váhu. Najbližším biocentrom je regionálne biocentrum Hýrovská slatina cca 960 m juhozápadne.

Priame vplyvy posudzovanej činnosti, v podobe napr. prerušenia biokoridoru alebo záberu územia prvku ÚSES, sú vzhľadom k jej lokalizácii vylúčené. Nepriame vplyvy v podobe dopadu výstupov posudzovanej činnosti (vrátane tých do vodného prostredia) na zdravotný stav prvkov fauny a flóry na plochách prvkov ÚSES je podrobne popísaný vyššie v stati venovanej vplyvom činnosti na faunu, flóru a jej biotopy, ktorej závery konštatujú, že pri očakávaných príspevkoch posudzovanej činnosti nie je dôvod predpokladať v tejto súvislosti významný nepriaznivý vplyv navrhovanej činnosti.

Vplyv posudzovanej činnosti na ÚSES tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako málo významný a akceptovateľný.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V umiestnení posudzovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne kultúrne ani historické pamiatky, ktoré by tak mohli byť dotknuté vplyvmi jej realizácie alebo prevádzky.

Vplyv posudzovanej činnosti na kultúrne a historické pamiatky tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako irelevantný.

Vplyvy na archeologické náleziská

V umiestnení posudzovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne známe archeologické náleziská, ktoré by tak mohli byť dotknuté vplyvmi jej realizácie alebo prevádzky. V prípade archeologického nálezu počas výkopových prác sa bude postupovať v zmysle platnej legislatívy, čím sa obmedzí vplyv na potenciálne prítomné archeologické nálezky.

Vplyv posudzovanej činnosti na archeologické náleziská tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako akceptovateľný.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V umiestnení posudzovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne evidované paleontologické náleziská, ktoré by tak mohli byť dotknuté vplyvmi jej realizácie alebo prevádzky. Rovnako sa v umiestnení posudzovanej činnosti nenachádzajú ani žiadne významné geologické lokality.

Vplyv posudzovanej činnosti na paleontologické náleziská a významné geologické lokality tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako irelevantný.

Vplyvy na hodnoty nehmotnej povahy

Vzhľadom k charakteru a umiestneniu posudzovanej činnosti v jestvujúcom výrobnom areáli nie je predpoklad vplyvov na hodnoty nehmotnej povahy v dotknutom území, akými sú napr. miestne tradície.

Vplyv posudzovanej činnosti na hodnoty nehmotnej povahy tak možno vo všetkých posudzovaných variantoch hodnotiť ako irelevantný.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na rozsah, charakter a umiestnenie posudzovanej činnosti nebude dochádzať ku vzniku vplyvov presahujúcich hranice štátu.

Iné vplyvy

Okrem uvedených vplyvov neboli pre posudzovanú činnosť identifikované žiadne ďalšie vplyvy.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLU EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Lokalita posudzovanej činnosti nie je súčasťou žiadneho chráneného územia európskeho významu ani chráneného vtáčieho územia. Najbližšími územiami európskeho významu sú SKUEV0221 Varínka (cca 3,15 km západne) a SKUEV0252 Malá Fatra (cca 4,15 km západne). Z chránených vtáčích území je najbližším SKCHVÚ013 Malá Fatra. Z uvedeného je zrejmé, že priamy vplyv posudzovanej činnosti na predmet ochrany uvedených chránených území je vzhľadom k jej umiestneniu vylúčený. Nepriamy vplyv, prostredníctvom imisií znečisťujúcich látok generovaných posudzovanou činnosťou, bol vyhodnotený prostredníctvom rozptylovou štúdiou modelovo vypočítaných imisných koncentrácií a príslušných limitov pre ochranu ekosystémov (podrobne viď kap. IV tohto Záverečného stanoviska). Jeho závery konštatujú, že pri očakávaných príspevkoch posudzovanej činnosti nie je dôvod predpokladať nepriaznivý vplyv výstupov navrhovanej činnosti na zdravotný stav chránených druhov živočíchov, či rastlín, alebo ich biotopov.

Vzhľadom na charakter posudzovanej činnosti, jej umiestnenie, ako aj vzhľadom na predmet ochrany uvedených území siete NATURA 2000, nebol v tejto súvislosti identifikovaný žiadny ďalší vplyv.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledku procesu posudzovania, vykonaného v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväžil stav územia, kumulatívne vplyvy, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva z hľadiska jej pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti so zameraním na súlad s územnoplánovacou dokumentáciou, úroveň spracovania dokumentácie, stanovísk orgánov a organizácií dotknutých navrhovanou činnosťou, ako aj stanoviská obyvateľov žijúcich v záujmovom území

sa najmä z hľadiska posudzovanej technológie odporúča

realizácia navrhovanej činnosti „*Termické zhodnocovanie odpadu v spoločnosti VAS Žilina – Mojšova Lúčka*“ za predpokladu plnenia podmienok odporúčaných pre etapy prípravy, realizácie a prevádzkovania navrhovanej činnosti, uvedených v bode VI./3 tohto stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese hodnotenia vplyvov je potrebné vyriešiť v ďalších stupňoch projektovej prípravy stavby.

Upozorňujeme na skutočnosť, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s ÚPD VÚC Žilinského kraja a ÚPD mesta Žilina, a je v nesúlade navrhovanej činnosti s energetickou koncepciou mesta Žilina.

Taktiež upozorňujeme na odpor verejnosti a dotknutých obcí voči umiestneniu, čo môže mať za následok negatívne stanoviská v povoľujúcom konaní. Odporúča sa preveriť možnosti výstavby spaľovne aj na inej lokalite.

V procese posudzovania navrhovanej činnosti sa zapojila mimovládna organizácia a občania, ktorí sú neopomenuteľní účastníci v ďalšom povoľujúcom konaní. V štádiu posudzovania prejavili negatívny postoj k navrhovanej činnosti.

2. Odporúčaný variant

Všetky predložené varianty realizácie navrhovanej činnosti sa po vykonanom hodnotení javia ako varianty environmentálne akceptovateľné, s minimálnymi rozdielmi u vyvolaných negatívnych vplyvov, ktoré v prípade variantov č. 2/3 vychádzajú z dôvodu nižšej spracovateľskej kapacity v porovnaní s variantom č.1 mierne priaznivejšie.

Do konečného výberu jedného z variantov realizácie navrhovanej činnosti však v tejto prípravnej etape projektu vstupuje veľa neistôt a neurčitostí, z ktorých nosnými sú najmä:

- neukončené rokovania s pôvodcami odpadov záujmových pre spracovanie v navrhovanom zariadení
- neukončené rokovania s možnými odberateľmi vyprodukovaného tepla
- schopnosť konkrétnej technologickej zostavy pri vytvorených možnostiach odberu vyrobenej tepelnej energie plniť požiadavky smernice o odpadoch na zariadenie na zhodnocovanie odpadu (koeficient energetickej efektivity)
- súlad navrhovanej činnosti s ÚPN SÚ (zo strany samosprávy najprv vyhodnotený súlad, neskôr nesúlad),

ktoré síce nemajú vplyv **na teoretické hodnotenie miery predpokladaných vplyvov** vyvolaných navrhovanou činnosťou na životné prostredie a zdravie dotknutého obyvateľstva, ale ktoré budú mať priamy vplyv na celkovú **realizovateľnosť** projektu v jednotlivých posudzovaných variantoch, či vo všeobecnosti na povolenie realizácie predmetného projektu.

Na základe uvedeného tak pre realizáciu navrhovanej činnosti v tejto etape a za tohto stavu poznania neodporúčame konkrétny predložený variant.

Z technologického hľadiska však pri konečnej voľbe variantu navrhovanej činnosti požadujeme rešpektovať vhodnosť technologického riešenia stupňa spaľovania pre jednotlivé spracovateľské kapacity:

v prípade 80.000 t/rok → klasický spaľovací rošt

v prípade 60.000 t/rok → 2 rotačné pece.

Zo subjektov zúčastnených na procese posudzovania vyslovili preferenciu jedného z variantov 4 subjekty, z toho v 3 prípadoch išlo z dôvodu nižšej spracovateľskej kapacity a možnosti etapovitosti výstavby o variant č. 2 (MŽP SR – odbor ochrany prírody a tvor. krajiny, RÚVZ Žilina, ŠOP SR, Správa NP Malá Fatra) a v jednom prípade o variant č. 1 (SVP, š.p. Riaditeľstvo OZ Piešťany).

3. Odporúčané podmienky pre etapu ďalšej prípravy, výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe pripomienok a stanovísk rezortných, povoľujúcich a dotknutých orgánov, dotknutých obcí a zainteresovanej verejnosti, na základe verejného prerokovania a odborného posudku, sa odporúčajú pre etapu prípravy a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky:

▪ predprojektová a projektová príprava posudzovanej činnosti

- rešpektovať potrebu súladu navrhovanej činnosti s príslušnou územnoplánovacou dokumentáciou
- pre schvaľovací proces vypracovať štúdiu, ktorá preukáže v zvozovej oblasti dostatočný objem „voľných“ záujmových druhov odpadov a bude preukazovať opodstatnenosť voľby spracovateľskej kapacity navrhovaného zariadenia, pričom štúdia musí zohľadňovať existujúce aj navrhované zariadenia na materiálové zhodnocovanie odpadov v zmysluplnej vzdialenosti od záujmovej oblasti, rezervu pre nárast množstiev komunálnych odpadov v budúcnosti, ako aj v budúcnosti sa zvyšujúce požiadavky na mieru separácie komunálnych odpadov,
- zoznam odpadov uvažovaných pre spracovanie navrhovanou technológiu prehodnotiť jednak z hľadiska zmysluplnosti zaradenia niektorých odpadov do predmetného zoznamu (napr. 02 01 10 odpadové kovy, 02 01 02 - odpadové živočíšne tkanivá), jednak z hľadiska výhrevnosti niektorých záujmových odpadov (napr. 10 11 03 odpadové vlákňité materiály na báze skla)
- pri zabezpečovaní naplnenia kapacity navrhovaného zariadenia sa prioritne sústrediť na pôvodcov odpadov v dotknutom regióne
- doriešiť problematiku výroby (a súvisiaceho odberu) energií tak, aby mohlo byť pre navrhované zariadenie vydeklarované dosiahnutie koeficientu energetickej efektivity požadovaného Európskou smernicou o odpadoch 2008/98/ES pre zariadenia na zhodnocovanie
- vydokumentovať pri procese schvaľovania možnosti nakladať so vznikajúcim odpadom v zmysle požiadaviek zákona
- v prípade uplatnenia technológie rotačných pecí riešiť stupeň predúpravy v podobe drvenia odpadu
- pre zmiernenie negatívnych vplyvov na psychiku dotknutého obyvateľstva klásť v zvýšenej miere dôraz na dobrú informovanosť obyvateľstva o samotnej činnosti, o etape jej realizácie, o spôsoboch jej monitorovania a jeho výstupoch. Rešpektovať aj neštandardné, ale realizovateľné podmienky (napr. kamerový monitorovací systém pri kontrole odpadu pri vstupe do bunkra), a zabezpečiť operatívne riešenia prípadných opodstatnených podnetov na zhoršenie životných podmienok, či už v dôsledku výstavby alebo prevádzky navrhovaného zariadenia, a dôsledne opäť verejnosť informovať o prijatých riešeniach,
- uskutočniť rokovania s dotknutými obcami o možných kompenzáciách zo strany navrhovateľa,
- preveriť technické a technologické možnosti odsávať vzdušninu z indikovaných priestorov prekrytej ČOV navrhovateľa a jej riešenia s cieľom obmedziť jej vplyv na pachovú situáciu v okolí navrhovanej činnosti,
- pre schvaľovací proces vypracovať návrh imisného monitoringu odborne spôsobilou osobou pre imisno-prenosové posudzovanie (pre zvýšenie miery objektivity inou ako spracovateľom rozptylovej štúdie), s konkretizáciou meracích miest, počtu meraní a

meteorologických situácií pre realizáciu meraní,

- s dotknutými obcami prerokovať organizačné podmienky vykonávania imisného monitoringu, ktoré obmedzia navrhovateľovi možnosť okamžitým prevádzkovaním navrhovaného zariadenia ovplyvňovať jeho výsledky, a výstupy týchto rokovaní predložiť povolujuúcemu orgánu ako súčasť návrhu imisného monitoringu navrhovanej činnosti

- odborným posúdením preveriť schopnosť dvoch jestvujúcich studní zastúpiť monitorovacie vrty pre indikovanie únikov znečisťujúcich látok do podzemných vôd, a v prípade preukázania potreby predložiť pre schvaľovací proces návrh realizácie monitoringu podzemných vôd prostredníctvom aj iných vrtov, tak aby bolo možné realizovať 1 referenčný odber podzemných vôd a 1 odber v smere toku podzemných vôd pod navrhovaným zariadením.

- pre schvaľovací proces predložiť odborné vyjadrenie deklarujúce schopnosť jestvujúcej ČOV pri navrhovanom zaťažení v dostatočnej miere čistiť odpadové vody očakávaných charakteristík

- preveriť technické a technologické možnosti využívať časť vznikajúcich vyčistených odpadových vôd opakovaním v rámci niektorého z technologických uzlov jestvujúcej či navrhovanej prevádzky

- pre schvaľovací proces predložiť inžiniersko-dopravné posúdenie pre napojenie (výjazdom z areálu navrhovateľa dotknutej) miestnej komunikácie na I/18, a akceptovať odporúčané opatrenia

- v prípade potreby výrubu drevín požiadať oň osobitnou žiadosťou o vydanie rozhodnutia v zmysle § 47 a 48 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

- pre schvaľovací proces predložiť návrh výsadby zelene s izolačnou funkciou

- pre objektivizáciu vplyvu na scenériu krajiny pred vypracovaním projektovej dokumentácie vykonať posúdenie navrhovanej činnosti niektorou zo štandardne používaných metodík, resp. postupov a rešpektovať pri schvaľovaní navrhovanej činnosti jeho závery

- v prípade vyplývajúcej požiadavky na zníženie výšky navrhovaného komína, technicky a technologicky posúdiť nové parametre komína a vykonať pre ne nové imisno-prenosové posúdenie navrhovanej činnosti, aj s vyhodnotením imisného príspevku vo vzťahu k súčasnej imisnej situácii a limitom pre ochranu ekosystémov

- v projektovej dokumentácii podrobne uviesť spôsob a predpokladané množstvá skladovaných pomocných látok (chemikálií)

- projektovú dokumentáciu pre vydanie stavebného povolenia predložiť na vyjadrenie SIŽP, IŽP Žilina ešte pred podaním žiadosti o vydanie stavebného povolenia v integrovanom konaní

- v územnom konaní overiť zabezpečenie protipachových opatrení v navrhovanej prevádzke a zlepšenie týchto opatrení v jestvujúcej prevádzke

- vytýčiť a pri projektovaní navrhovanej činnosti rešpektovať všetky trasy a ochranné pásma podzemných vedení jestvujúcej technickej infraštruktúry v areáli navrhovateľa

- rešpektovať výsledky inžiniersko-geologického prieskumu v záujmovej lokalite, vrátane radónového rizika

- ako súčasť projektovej dokumentácie predložiť podrobné hodnotenie súladu konkrétneho navrhovaného riešenia s požiadavkami na BAT v zmysle dokumentu BREF pre spaľovanie odpadov

- zabezpečiť obhliadku technického stavu existujúceho výustného objektu z ČOV správcom povodia a v prípade potreby ho sanovať.

- **realizačné a prevádzkové opatrenia**
- **na úseku ochrany prírody a krajiny**
  - v prípade potreby výrubu drevín, ten realizovať v čase vegetačného pokoja od 1.10. až 15.3. v roku,
  - pri výstavbe rešpektovať blízke dreviny a ich koreňový systém a súčasne zabezpečiť ich maximálnu ochranu pred mechanickým poškodením stavebnými strojmi a vozidlami,
  - 30 ks jedincov smreku obyčajného (obvod kmeňa je menší ako 40 cm) presadiť podľa potreby v rámci existujúceho areálu,
  - po ukončení stavebných prác dôsledne rekultivovať nezastavené plochy osadením zvolenej vnútroareálovej zelene tak, aby sa zabránilo šíreniu ruderalných spoločenstiev a zvýšenej veternej erózii
  - v maximálnej miere využívať možnosti zmiernenia negatívnych dopadov prevádzky výsadbou izolačnej zelene.
  - vykonávať pravidelnú údržbu vysadenej vnútroareálovej zelene
- **na úseku vody a pôdy**
  - realizovať všetky dostupné opatrenia na zabránenie úniku nebezpečných látok z používaných stavebných a dopravných mechanizmov, vrátane zabezpečenia ich dobrého technického stavu
  - neumiestňovať sklady materiálov, stavebný odpad a vozový park mimo areálu staveniska
  - skladovanie a manipuláciu s nebezpečnými látkami v areáli staveniska a neskôr v areáli prevádzky vykonávať len v súlade s platnými právnymi predpismi, v priestoroch a na plochách na to určených
  - stavenisko a následne jednotlivé pracoviská prevádzky zabezpečiť dostatočným množstvom adsorbentov nebezpečných látok
  - spevnené vonkajšie plochy so zvýšeným rizikom kontaminácie nebezpečnými látkami riešiť ako prestrešené pre elimináciu novej kontaminácie odpadových vôd z povrchového odtoku
  - plochy navrhovanej prevádzky (vonkajšie aj vnútorné) v indikovaných prípadoch realizovať ako nepriepustné, s vhodným povrchovým ošetrením
  - vo vnútorných priestoroch prevádzky, v miestach technologických uzlov s rizikom úniku nebezpečných látok, riešiť vhodné havarijné zabezpečenie (vyspádovanie, záchytná jímka, ..)
  - pred spustením navrhovaného zariadenia do prevádzky vykonať skúšku tesnosti novovybudovaného kanalizačného systému pre odvod odpadových vôd
  - v prípade kontaminácie nezastavanej pôdy nebezpečnými látkami, tú okamžite zneškodniť v súlade zásad nakladania s nebezpečnými odpadmi
  - v prípade poškodenia príľahlej poľnohospodárskej pôdy počas výstavby, uviesť ju do pôvodného stavu na vlastné náklady
- **na úseku ovzdušia**
  - uplatňovať dôslednú kontrolu preberaných odpadov vyškolenými pracovníkmi (má preventívny vplyv na emisné charakteristiky vznikajúcich spalín)
  - realizovať všetky navrhované technologické opatrenia na elimináciu zápachu, ako z navrhovanej, tak z existujúcej prevádzky
  - pre riešenie zápachu z existujúcej ČOV trvalo používať bioenzymatické prípravky (pridávanie do aktivačných nádrží, v kalovom hospodárstve)

- prašnosť v čase výstavby minimalizovať dôkladným zakrytím prepravovaných materiálov plachtou, v prípade potreby zvlhčovaním staveniska a príjazdových komunikácií, obmedzením tvorby zásob sypkého materiálu (v prípade potreby skladovať ich v areáli staveniska vo vhodných uzatvárateľných nádobách) a zaistením dôkladného čistenia verejných komunikácií a nákladnej dopravy pred vstupom na verejné komunikácie
- počas prevádzky rovnako realizovať všetky technicky dostupné a technologicky akceptovateľné opatrenia na obmedzenie prašnosti pri manipulácii so sypkými materiálmi, ich skladovaní (silo) a preprave (uzatvorené nákladné autá pre prepravu sypkých materiálov)
- plynné emisie zo spaľovacích motorov minimalizovať udržiavaním stavebných a dopravných mechanizmov v dobrom technickom stave a dôkladnou organizáciou dopravy a stavebných prác za účelom vylúčenia zbytočných prejazdov dopravných prostriedkov a chodu motorov na prázdno
- emisie z nákladnej dopravy pre potreby prevádzky eliminovať snahou o efektívne využitie prepravných kapacít použitých nákladných áut a voľbou ich optimálnej nosnosti
- udržiavať používané dopravné prostriedky a vnútroareálové komunikácie čisté
- v prípade potreby vykonávať počas výstavby prašné práce, zohľadniť aktuálne poveternostné podmienky
- **na úseku odpadového hospodárstva**
  - všetky odpady vznikajúce v priebehu výstavby a počas prevádzky skladovať a zneškodňovať v súlade so zákonom, zmluvne v režii subjektov s príslušnými oprávneniami, s dôrazom kladeným na ich separáciu a prednostné zhodnocovanie
  - s nebezpečnými odpadmi nakladať (manipulovať, skladovať, ..) len v súlade s príslušnými ustanoveniami platných právnych predpisov
  - pri výkopovej zemine sledovať jej znečistenie a na základe neho rozhodnúť o spôsobe naloženia s predmetným odpadom
  - u priemyselných producentov odpadu zmluvne zabezpečiť dodržiavanie deklarovaných charakteristík preberaného odpadu
  - vykonať so stanovenou frekvenciou a rozsahom požadované skúšky a analýzy preberaných odpadov
- **na úseku ochrany zdravia**
  - v ďalšom územnom a stavebnom konaní zohľadňovať záujmy na ochranu životov, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí vyšpecifikovaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.
  - dodržiavať všetky súvisiace právne predpisy pre bezpečnosť a ochranu zdravia (napr. hygienické limity pre pracovné prostredie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, NV č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, ...)
  - pracovníkov (počas výstavby aj počas prevádzky) v indikovaných prípadoch vybaviť podľa potreby vhodnými ochrannými pracovnými prostriedkami a zabezpečiť ich používanie podľa platných predpisov
  - v záujme zníženia záťaže dotknutého územia zvýšeným hlukom vylúčiť nákladnú dopravnú obsluhu vo večerných a nočných hodinách

- nasadzovať stavebné mechanizmy do výkonu len po skutočne nevyhnutnú dobu a riešiť dopravné zabezpečenie nákladnými autami počas výstavby len v rámci v zmysle hlukovej štúdie odporúčaného časového limitu od 7:00 do 18:00 počas pracovných dní,
- počas výstavby používať len zariadenia s vhodnými predpísanými krytmi na zníženie emisií hluku a pod.
- zdroje vibrácií v etape výstavby (napr. ťažké stavebné mechanizmy) eliminovať výberom vhodného typu mechanizácie s ohľadom na nízku intenzitu generovaných vibrácií a s ohľadom na situovanie stavebného stroja na stavenisku.
- pri voľbe technologických komponentov navrhovaného zariadenia uprednostňovať pre zabránenie prenosu vibrácií pružné uloženie zdrojov a pre obmedzenie emisií hluku zariadenia s nižšími, výrobcom deklarovanými, úrovňami emisií
- najvýznamnejšie zdroje hluku umiestniť do uzatvorených, v prípade potreby odhlučnených priestorov (napr. spalínový ventilátor, generátor)
- zabezpečiť oplotenie areálu staveniska

▪ *iné*

- v miestach s väčšou hustotou existujúcich podzemných vedení vykonávať výkopové práce ručne
- vo všeobecnosti dbať o čistotu vozidiel využívajúcich verejné komunikácie
- dbať na čistotu areálu, a inak zabráňovať roznášaniu odpadov po okolí areálu
- v prípade nálezu archeologických pamiatok dodržiavať všetky ustanovenia vyplývajúce z príslušnej legislatívy.
- zvážiť výstavbu triedičky a separácie odpadov pred spaľovaním,
- zazmluvniť existujúcu skládku spĺňajúcu normy na ukladanie nebezpečných odpadov z odlučovania škodlivým (produkty z čistenia spalín – produkty z absorbéra použité tkaninové filtre),
- prebudovanie ČOV zaručujúcej dodržanie normy a požiadavky správcu toku vrátane vegetačného stupňa čistenia, z dôvodu zlého stavu kvality vody v rieke Váh (III. a IV. stupeň v meraných lokalitách v najbližších odberných miestach v predchádzajúcich rokoch),
- použitú a prečistenú odpadovú vodu z ČOV nevypúšťať do recipientu, ale recyklovať na opätovné využitie ako vodu na hospodárske účely v rámci technologického procesu spaľovne,
- zabezpečiť izoláciu priemyselného dvora pred nežiaducimi výluhmi z odpadov do okolia,
- v rámci výstavby zabezpečiť napojenie užitočných produktov z prevádzky spaľovne – elektrická energia a teplo – na okolité inžinierske – elektrické a termovodné siete a nielen pre využitie v areály VAS Mojšova Lúčka,
- o výruby drevín požiadať osobitnou žiadosťou o vydanie rozhodnutia v zmysle § 47 a 48 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a ich realizáciu uskutočniť v čase vegetačného pokoja od 1.10. až 15.3. v roku.

▪ *organizačné opatrenia*

- vypracovať a nechať schváliť povoľujúcemu orgánu Súbor TPP a TOO
- vypracovať aj všetky ďalšie potrebné prevádzkové, manipulačné, havarijné a servisné poriadky a ďalšie interné predpisy v zmysle osobitých právnych predpisov a zabezpečiť školenie a pravidelné preškoľovanie personálu, a dodržiavanie predmetných dokumentov

- povoľujúci orgán v žiadosti o IPKZ požiadať o všetky potrebné súhlasy v zmysle platnej legislatívy a zabezpečiť prevádzkovanie posudzovanej činnosti v súlade s podmienkami IPKZ
- viest' požadovanú evidenciu a poskytovať všetky údaje o prevádzke požadované legislatívou príslušným orgánom štátnej správy
- logistickými opatreniami v doprave zabezpečiť maximálne využitie prepravných kapacít používaných nákladných áut
- zabezpečiť dodržiavanie predpísanej nosnosti používaných nákladných áut, aby nedochádzalo k poškodzovaniu dopravných trás, padaniu materiálu na cesty, a pod.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania, alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods.1 až 3 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, na základe predloženej Správy o hodnotení, stanovísk k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti a odborného posudku vypracovaného podľa §36 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Pri posudzovaní boli zvažované pozitívne i možné negatívne vplyvy posudzovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, zohľadnený bol aj spoločenský význam posudzovanej činnosti a možnosti eliminácie a minimalizácie jej negatívnych vplyvov. V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania identifikovať, vrátane kumulatívnych.

Všetky identifikované negatívne vplyvy súvisiace s realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti (zmena imisnej situácie, zmena hlukovej situácie, zmena dopravnej situácie, množstvo a kvalita vypúšťaných odpadových vôd, zvýšené nároky na odber podzemných vôd, ...) vykazujú pri navrhovanom rozsahu posudzovanej činnosti, pri jej umiestnení a pri dodržiavaní opatrení na ich predchádzanie a minimalizáciu, pri ich hodnotení len malú mieru významu, akceptovateľnú pre životné prostredie dotknutého územia, pričom súčasne nepredstavujú riziko pre zdravie dotknutého obyvateľstva. Určitú mieru neistoty pri hodnotení miery vyvolaných vplyvov vyvoláva absencia použitia objektivizujúcej metódy pre hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na zmenu scenérie krajiny v dôsledku výstavby 80 metrov vysokého komína, čo požadujeme riešiť najneskôr pre územné konanie, a subjektivita vplyvu v podobe vzniku psychickej nepohody, vyvolanej u časti dotknutého obyvateľstva výstavbou spaľovne. Uvedenému je však možné vo významnej miere predchádzať nadštandardnou komunikáciou s dotknutým obyvateľstvom a zvýšenou mierou jeho informovania.

Naopak, navrhovaná činnosť vytvorí priestor pre environmentálne zodpovedný spôsob nakladania s ostatným termicky zhodnotiteľným odpadom vznikajúcim v dotknutom regióne, ktorý je v súčasnosti likvidovaný na skládkach odpadov, čím dôjde jednak k úspore limitovaných skládkových kapacít a jednak k využitiu energetického potenciálu záujmového odpadu, čo je významným pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti. Vznikajúce odpady pritom majú v niektorých ohľadoch pozitívnejšie vlastnosti pre skládokovanie ako odpady spracovávané, napr. negenerujú skládkové plyny na rozdiel od zmesného komunálneho odpadu, ktorý obsahuje v priemere aj 45% biologickej frakcie. Navrhovaná činnosť súčasne v umiestnení v priestoroch jestvujúceho výrobného areálu rešpektuje priestorové a funkčné členenie dotknutého územia, nevyžaduje záber pôdy z LPP alebo PPF, pričom navrhovaná lokalizácia vytvára aj overené možnosti pripojiteľnosti navrhovaného zariadenia na distribučnú sieť elektrickej energie.

Súčasne technicko-technologické riešenie posudzovanej činnosti, vrátane riešení navrhovaných na vylúčenie, obmedzenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej

činnosti, je vo všetkých predložených variantoch (na základe v tejto prípravnej etape navrhovanej činnosti známych informácií) na úrovni súčasného technického poznania, a odpovedá praxi využívanej pre tento druh činnosti a požiadavkám BAT. Podrobné vyhodnotenie súladu všetkých sledovaných podmienok pre najlepšie dostupné technológie pre spaľovanie odpadov požadujeme vykonať v ďalších krokoch schvaľovacieho procesu, po ukončení projektovej prípravy navrhovanej činnosti.

Z hľadiska stanovísk a pripomienok subjektov zúčastnených na procese posudzovania možno k posudzovanej činnosti konštatovať nasledovné: z 28 oslovených subjektov vyjadrilo svoje stanovisko k predloženej Správe o hodnotení 20 subjektov a svoje stanoviská zaslali aj 3 ďalší zástupcovia verejnosti a mimovládna organizácia, z toho všetky rezortné, povoľujúce a dotknuté orgány štátnej správy, vrátane správcu dotknutého povodia (spolu 13 subjektov), súhlasia, súhlasia s pripomienkami/podmienkami alebo nemajú žiadne pripomienky k posudzovanej činnosti a všetci zástupcovia samosprávy a verejnosti (9 subjektov) nesúhlasia s realizáciou navrhovanej činnosti.

Súhlasia, súhlasia s pripomienkami/podmienkami alebo nemajú žiadne pripomienky k posudzovanej činnosti: MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia kvality životného prostredia, Odbor ochrany ovzdušia (*list č.10030/2011 zo dňa 15.2.2011*), MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia kvality životného prostredia, Odbor odpadového hospodárstva (*list č.2634/2011 zo dňa 31.1.2011*), MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR – Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Odbor výkonu štátnej správy (*list č.3594/2011-2.2, 10219/2011 zo dňa 15.2.2011*), MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SR (*list č. 44/2011-3230 zo dňa 10.2.2011*), SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovanej prevencie a kontroly (*list č. 3884-2084/2011/Pat zo dňa 18.2.2011*), KRAJSKÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA v Žiline (*list č. 2011/00193/Gr zo dňa 10.2.2011*), REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA so sídlom v ŽILINE (*list č. A/2011/00250/PPL zo dňa 4.2.2011*), ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY, Regionálne centrum ochrany prírody vo Varíne, Správa Národného parku MALÁ FATRA (*list č. NPMF/26/2011/2 zo dňa 11.2.2011*), KRAJSKÝ POZEMKOVÝ ÚRAD v Žiline (*list č. KPÚ 2011/00049/15 O zo dňa 25.1.2011*), KRAJSKÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU v Žiline (*list č. KRHZ-ZA-OPP-125-001/2011 zo dňa 31.1.2011*), OBVODNÝ ÚRAD ŽILINA, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia (*list č. OCOaKR-2011/02934-002 zo dňa 15.2.2011*), OBVODNÝ ÚRAD PRE CESTNÚ DOPRAVU A POZEMNÉ KOMUNIKÁCIE v Žiline (*list č. 2011/00184-003/AND zo dňa 2.2.2011*) a SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK š.p., riaditeľstvo Odštepného závodu Piešťany (*list č. CZ 2 318/2011/210 zo dňa 24.1.2011*).

Z hľadiska vznesených požiadaviek a pripomienok zo strany štátnej správy vyplýva v prvom rade povinnosť dodržiavať pri realizácii a prevádzke navrhovanej činnosti požiadavky súvisiacej platnej legislatívy, ako aj požiadavka na plnenie opatrení navrhnutých na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov v samotnej Správe o hodnotení.

Ostatné požiadavky pre navrhovanú činnosť je možné vo všeobecnosti rozdeliť do 3 skupín požiadaviek.

Prvá je tvorená požiadavkami, ktoré boli pre svoju opodstatnenosť a realizovateľnosť v plnom rozsahu premietnuté do opatrení a podmienok na vylúčenie, alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti: predloženie žiadosti pre stavebné povolenie na SIŽP ešte pred jej podaním, výsadba izolačnej zelene, komunikácia s dotknutými obcami, zazmluvnenie skládky príslušnej kategórie pre vznikajúci NO, zabezpečenie operatívneho riešenia prípadných opodstatnených podnetov na zhoršenie životných podmienok výstavbou a

prevádzkou spaľovne, zasielanie výstupov z monitoringu odpadových vôd na správu NP Malá Fatra, overenie zabezpečenia protipachových opatrení v prevádzke spaľovne a zlepšenie opatrení v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa v územnom konaní.

Druhú skupinu požiadaviek tvoria: prehodnotenie zoznamu odpadov uvažovaných na spracovanie v navrhovanom zariadení so zreteľom na možnosti ich materiálového zhodnocovania, realizáciu imisného monitoringu stálymi monitorovacími stanicami, alebo s vyššou frekvenciou ako bola uvažovaná, bez možnosti zásahu navrhovateľa, a pod., ďalej riešenie výstavby napojenia na okolité rozvody elektrickej energie a tepla už v rámci výstavby navrhovaného zariadenia, zváženie možnosti zníženia komína z dôvodu vplyvu na scenériu krajiny, opätovné využívanie vyčistených odpadových vôd, realizácia prestavby jestvujúcej ČOV a monitoring vypúšťaných vôd pri nerealizácii prestavby ČOV so zvýšenou frekvenciou oproti požiadavkám zo strany správcu recipientu. Požiadavky v navrhovanom znení boli akceptované s výhradami, na základe čoho boli medzi opatrenia a podmienky na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti premietnuté buď s upresnením (napr. prehodnotenie zoznamu odpadov), s požiadavkou na preverenie opodstatnenosti (napr. prestavba jestvujúcej ČOV, zníženie komína), s požiadavkou na preverenie technickej a technologickej realizateľnosti (napr. možnosť opätovne využívať prečistené odpadové vody), nahradením formuláciou riešiacou danú problematiku v širších súvislostiach (napr. dosahovanie koeficientu energetickej efektivity pre zariadenia na zhodnocovanie odpadu pre požiadavku na napojenie zariadenia na okolité rozvody EE a tepla), alebo požiadavkou na realizáciu podľa návrhu osoby s príslušnou odbornou spôsobilosťou (napr. požadovaný nadštandardný imisný monitoring bez opory v zákone).

Tretiu skupinu tvoria požiadavky, ktoré neboli zanesené medzi opatrenia a podmienky na vylúčenie, alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, na základe napr. skutočnosti, že ich plnenie nie je v kompetencii navrhovateľa (pri najbližšej rekonštrukcii cesty I/18, resp. v rámci akčných plánov na zníženie hluku, vyžadovať protihlukové opatrenia na ochranu obytného prostredia v jej okolí), alebo sa javia ako duplicitné (realizovanie monitoringu vplyvu na ŽP a zdravie obyvateľstva po realizácii prvej etapy variantu č. 2 - s dôsledným monitoringom navrhovanej činnosti sa začína už k okamihu uvedenia navrhovaného zariadenia do prevádzky, v prípade monitoringu navrhovaného nad rámec požiadaviek zákona sa dokonca referenčné merania uskutočňujú ešte pred jeho spustením), alebo ako pri uplatnení bežnej praxe nerealizovateľné (triedenie a separácia prebraných odpadov pred ich spaľovaním – vychádzajúc z predpokladu, že požiadavka smeruje k triedeniu prebratého zmesného komunálneho odpadu /ostatné druhy odpadov sú do zariadenia preberané už ako jednozložkové/. Pre separáciu zhodnotiteľných zložiek vznikajúceho komunálneho odpadu je pri súčasných známych technológiách priestor prakticky výlučne u jeho pôvodcu.

S realizáciou navrhovanej činnosti **nesúhlasia**: ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ, odbor regionálneho rozvoja a cestovného ruchu (*list č. 2994/2011/ORRaCR-006 zo dňa 7.2.2011*), MESTO ŽILINA (*list č. 1689/2011-7184/2011-OŽP-ŠEV zo dňa 17.2.2011*), OBEC MOJŠ (*list zn. 24.02.2011/72*), OBEC GBELANY (*list č. 54/2011 zo dňa 22.2.2011*), OBEC VARÍN (*list bez značky, zaevidovaný pod č. 13 209*), OBČANIA MESTA ŽILINA (*list zo dňa 18.2.2011 podpísaný Ing. Jozefom Štrbom, poslancom mesta Žilina, volebný obvod č.6, podporený podpismi 447 podpismi občanov mestských častí Mojšova Lúčka, Trnové a Rosinky*), Ing. IVANA ADAMICOVÁ, HLAVÁTKOVÁ 16, 010 01 ŽILINA (*list zo dňa 20.2.2011*), Ing. MARIÁN ADAMICA, HLAVÁTKOVÁ 16, 010 01 ŽILINA (*list vedený pod evidenčným číslom 11580*) a Ing. PAVOL FUNTÍK, MOJŠOVA LÚČKA 30, 010 01 ŽILINA (*list č. 18711*).

Dôvody ich nesúhlasu sa dajú zhrnúť nasledovne: nesúlad navrhovanej činnosti s ÚPN SÚ a VÚC, nesúlad navrhovanej činnosti s energetickou koncepciou mesta Žilina, výhrady k rozptylovej štúdii, hlukovej štúdii a štúdii zdravotných rizík, ako z hľadiska vstupných údajov (napr. veterná ružica, stavy bezvetria a pod.), tak z hľadiska použitých hodnotiacich prístupov (nezohľadnenie kumulatívnych vplyvov a pod.), všeobecné obavy z únosnosti ďalšieho znečisťovania pre životné prostredie dotknutého územia, najmä vo vzťahu k existencii ďalších významných zdrojov znečisťovania ovzdušia v oblasti, malá vzdialenosť navrhovaného zariadenia od obydlií, nedostatočné riešenie problematiky využitia energie vyrobenej z odpadového tepla (nesúlad so smernicami EÚ), riešenie problematiky zápachu z jestvujúcej technológie počas odstávky spaľovacieho zariadenia zaústením odsávanej vzdušniny do komína a obavy zo zápachu z novonavrhovanej technológie, veľké množstvá vznikajúcich odpadov a neuspokojivé informácie o nakladaní s nimi, neuplatnenie triedenia prebraného odpadu v navrhovanom zariadení pred jeho spracovaním, výhrady k spaľovaniu iných ako „mestských“ odpadov, jednak vo vzťahu k deklarovanému cieľu navrhovaného zariadenia riešiť problém komunálneho odpadu, jednak vo vzťahu k zneniu pôvodnej ÚPN SÚ, nedostatočný potenciál zvozovej oblasti pre naplnenie spracovateľskej kapacity navrhovaného zariadenia, najmä so zreteľom na iné realizované projekty v regióne (linka splittingu v Dolnom Hričove), požiadavky na zvýšenie mieru separácie materiálovo zhodnotiteľných zložiek komunálnych odpadov a absenciu rokovaní s pôvodcami odpadov (najmä komunálnych), a súvisiace obavy z dovozu odpadov z iných regiónov, neuspokojivé vyhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na dopravné zaťaženie dotknutej lokality, negatívny vplyv navrhovanej činnosti na rekreačné využitie oblasti Vodného Diela Žilina a výhrady k umiestneniu spaľovne v záujmovej lokalite, pričom preferované umiestnenia sú najmä Žilinská tepláreň a skládky odpadov.

Z hľadiska akceptácie uvedených pripomienok je možné konštatovať, že žiadna z uvedených výhrad k navrhovanej činnosti sa v súvisi so známymi skutočnosťami nejaví ako dôvod pre neodporúčenie navrhovanej činnosti pre realizáciu v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a obyvateľstvo, a to na základe nasledovného:

- otázka súladu navrhovanej činnosti s ÚPN má v procese posudzovania hlavne informatívnu hodnotu, priestor riešiť sporné momenty vytvára územné konanie
- výroba tepelnej energie nie je prioritným účelom zariadení navrhovaného charakteru, preto je pomerne štandardnou praxou, že sa zariadenia na spracovanie odpadu v koncepciách v oblasti rozvoja tepelnej energetiky nevyskytujú
- žiadne z objektívnych hodnotení navrhovanej činnosti (rozptyl ZL, predikcia hluku, výpočet zdravotných rizík, ..), ktoré uplatnili všetky zákonné požiadavky a platné metodické postupy, nepreukázali environmentálne neakceptovateľný negatívny vplyv na životné prostredie alebo zdravie obyvateľstva
- pre riešenie v tejto prípravnej etape vyskytujúcich sa nejasností, zmieňovaných v stanoviskách, je pri **podmieňujúcom** návrhu podmienok a opatrení na obmedzenie alebo vylúčenie možných negatívnych vplyvov, priestor v ďalšej predprojektovej a projektovej príprave navrhovanej činnosti s kontrolným mechanizmom v podobe ďalších krokov schvaľovacieho procesu /územné a stavebné konanie/ (napr. preukázanie energetickej efektivity výroby elektrickej energie a tepla, preukázanie optimálnosti voľby spracovateľskej kapacity navrhovaného zariadenia, reálne dokladovanie zvozového potenciálu odpadov)
- uvedené technické a technologické riešenie je v súlade s praxou zavedenou v tejto oblasti alebo s podmienkami BAT (riešenie zápachu, neprítomnosť stupňa triedenia prebraného zmesného komunálneho odpadu, ..)

- z technologického, prevádzkového a ekonomického hľadiska je zmysluplnejšie riešenie spaľovní odpadov, ako spaľovne buď na ostatný odpad alebo spaľovne na nebezpečný odpad, ako voľba riešenie spaľovne ako zariadenia na spracovanie výlučne komunálneho odpadu („mestský“ odpad zákon nepozná), ktorý ale zahŕňa aj ostatný aj nebezpečný odpad,
- z hľadiska vplyvu na rekreačnú zónu Vodného Diela je možné na základe objektívnych výstupov posúdenia (rozptyl ZL, predikcia hluku, výpočet zdravotných rizík, záber rekreačných plôch, ...) konštatovať, že tento vplyv je spojený výlučne s možným subjektívnym znížením rekreačnej hodnoty predmetnej zóny u časti obyvateľstva, čomu je možné predchádzať nadštandardnou komunikáciou s dotknutým obyvateľstvom a vysokou mierou informovanosti
- predmetom tohto posúdenia boli vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vyvolané výstavbou a prevádzkovaním zariadenia navrhovaných parametrov v umiestnení vo VAS Mojšova Lúčka, nie výber lokality vhodnej pre umiestnenie zariadenia navrhovaného charakteru v dotknutom regióne.

V stanoviskách zainteresovanej verejnosti a samosprávy boli vznesené požiadavky pre prípadnú realizáciu navrhovanej činnosti zamerané na stály imisný monitoring, bez možnosti ovplyvňovania zo strany navrhovateľa, na odvedenie vzdušiny z ČOV ako spaľovacieho vzduchu, na sprístupnenie on-line výstupov AEMS verejnosti (napr. webová stránka) a požiadavka na kamerový monitoring preberaných odpadov. S výnimkou neopodstatneného stáleho imisného monitoringu (bez preukázania jeho potreby imisno-prenosovým posúdením, a bez opory v zákone), boli ďalšie požiadavky zohľadnené pri tvorbe opatrení a podmienok na vylúčenie, alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

Celkovo tak na základe uvedeného možno konštatovať, že všetky opodstatnené a realizovateľné pripomienky a požiadavky na realizáciu a prevádzkovanie navrhovanej činnosti boli premietnuté do podmienok odporúčaných pre ďalšiu prípravu a prevádzku navrhovanej činnosti v kapitole VI.3. tohto stanoviska, bez splnenia ktorých sa neodporúča realizácia.

V rámci verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol síce opäť zo strany zúčastnenej verejnosti vyslovený nesúhlas a obavy z realizácie navrhovanej činnosti, vznesené pripomienky však bez výnimky korešpondovali s pripomienkami uvedenými v stanoviskách samosprávy a zainteresovanej verejnosti zaslaných k správe o hodnotení.

4.1 Upozornenie pre povoľujúci orgán

V následných konaniach o povolení činnosti podľa osobitných predpisov začatých po 30. 4. 2010 podľa ust. § 24 a), ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 145/2010 Z. z., majú postavenie účastníka konania verejnosť, vrátane fyzických osôb, ktoré podali písomné stanovisko podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5, § 35 ods. 3 zákona, z ktorých vyplýva ich záujem na rozhodnutí.

Na verejných prerokovaniach sa verejnosť sa aktívne zúčastnila diskusie.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

V súlade s § 39 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP je prevádzkovateľ povinný sledovať a vyhodnocovať navrhovanú činnosť a vykonávať :

- systematické sledovanie a vyhodnocovanie navrhovanej činnosti z hľadiska jej vplyvov na životné prostredie
- zabezpečovať, kontrolovať a vyhodnocovať účinnosť plnenia všetkých podmienok

- určených v povolení navrhovanej činnosti
- zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v predložennom materiáli o hodnotení navrhovanej činnosti so skutočným stavom

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určuje príslušná legislatíva a povoľujúci orgán. Pri jeho určovaní sa odporúčame zamerať najmä nasledovné:

- realizovať na zariadení kontinuálny monitoring v súlade so súvisiacou legislatívou a technickými normami, a jeho výstupy vyviesť on-line na webovú stránku a svetelnú tabuľu na verejne prístupnom priestranstve
- vykonať počas skúšobnej prevádzky prvé diskontinuálne oprávnené meranie za účelom preukázania dodržiavania platných emisných limitov a opakovať ho so stanovenou frekvenciou
- meraním preveriť dodržiavanie povolenej úrovne hluku vo vonkajšom prostredí a jeho výsledky premietnuť do ďalších opatrení, a merania opakovať s odporúčenou frekvenciou
- počas skúšobnej prevádzky vykonať v prevádzke navrhovaného zariadenia merania hluku a prašnosti za účelom kontroly dodržiavania limitov stanovených pre pracovné prostredie a na základe ich výsledkov v prípade potreby vykonať ďalšie ochranné opatrenia
- počas skúšobnej prevádzky (1 rok) realizovať monitoring dodržiavania stanovených limitov vypúšťanými odpadovými vodami s frekvenciou 1x za mesiac - pred a po čistení, a po ukončení skúšobnej prevádzky v uvedenom pokračovať so stanovenou frekvenciou. Výstupy tohto monitoringu zasielať aj na Správu NP Malá Fatra a zverejňovať na webovej stránke
- realizovať monitoring znečistenia podzemných vôd v 2 monitorovacích bodoch (v smere prúdenia podzemných vôd nad a pod prevádzkovaným zariadením) s frekvenciou stanovenou povoľujúcim orgánom, minimálne však 2x za rok.
- kontrolovať dodržiavanie všeobecne platných právnych predpisov, schválených interných predpisov a podmienok udelených súhlasov
- umožniť orgánom vykonávajúcim štátny dozor v jednotlivých oblastiach ochrany životného prostredia prístup do areálu zariadenia, poskytovať im požadované informácie súvisiace s prevádzkou posudzovanej činnosti a vykonať opatrenia na nápravu uložené týmito orgánmi.

Pre citlivosť problematiky spaľovania odpadov a všeobecnú nedôveru voči projektom spaľovní pristupujeme aj k odporúčeniu monitoringu nad rámec požiadaviek zákona, v nasledujúcom rozsahu:

- realizovať imisný monitoring na základe schváleného návrhu odborne spôsobilej osoby pre imisno-prenosové posúdenie (referenčné meranie - pre možnosť porovnať vzniknutý stav s nulovým stavom - sa musí uskutočniť najneskôr pred spustením navrhovaného zariadenia do skúšobnej prevádzky) a jeho výstupy rovnako zverejňovať na webovej stránke
- realizovať v réžii navrhovateľa primeraný monitoring vplyvu imisií na zdravotný stav ekosystémov na vybraných reprezentatívnych plochách (referenčný stav zadokumentovať ešte pred spustením navrhovanej činnosti do skúšobnej prevádzky), ktorého návrh rozsahu a frekvencie bude súčasťou projektovej dokumentácie, a pri ktorého vypracovávaní odporúčame navrhovateľovi konzultovať so ŠOP SR, pričom konečný výber reprezentatívnych plôch odporúčame konzultovať aj s odborne spôsobilou osobou na imisno-prenosové posudzovanie. Výsledky tohto monitoringu sprístupniť okrem orgánov štátnej správy aj verejnosti.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie, ako predpokladala predložená posudzujúca dokumentácia, je prevádzkovateľ povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného stavu s predpokladmi uvedenými v tejto dokumentácii, v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania
Ing. Milan Luciak

v spolupráci s
Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline

2. Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia SR
RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 2.10.2012